Ruční práce výchovné.

Z. 1 Úprava třídy. Přišití knoflíku. Čistota a pořádek ve třídě. Příprava k dalším pracím v následujících hodinách.

Z. 2, 3 Drak z papíru a lišt. Papírová hvězda.

1. Spojení lišt ~~pro~~ křížem
2. Upevnění konců lišt provázky.
3. Polepení papírem
4. Vzhled v pom. 1 : 2
5. Oko draka, vyřezání.

Z. 4 Cvičení s plynovou maskou:
Rozbor – jednotlivé části masky, nasazování a zacházení s maskou. Výměna filtru: násvik zadržovaní dechu.

Ř. 1 Náčrtník z balicího papíru:
Papír bal., nitě (motouzek), jehla, šídlek.
Jednoduché sešití archu (viz str. 36)
Postup str. 36.

Li. 4 Uspořádání léků v lékárničce;
které léky a jiné potřeby mají býti v lékárničce, jejich uspořádání a užívání při poskytování první pomoci

Li. 1 Hračky z podzimních plodů: 1. tiskátka
Potřeby: kaštany, nebo brambory, nebo řepa
nůž
barvy, štětec
papíry (listy).

Ř. 3 Skládání a přehýbání kartonu – pouzdro
Postup viz Náš cíl str. 38. (z průsvitného papíru)
Podobně z papíru (obálka) str. 34.

Ř. 4. Praporky k 28. říjnu.

Ř. 2 Jednoduchá první pomoc při úrazech (obvazování, upevňování obkladů leukoplastem)

L. 3 Práce z kůry (figurky, lodičky, kombinováno s plody)

L. 2 Práce z kaštanů (pomůcky: kaštany, dírka-špejle-zápalky, nůž)

P. 1-2 Prosté polepení desek bez hřbetu _ škrobové papíry. 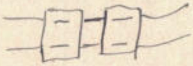

P. 3 Různé ozdoby na vánoční stromek:

Řetězy: skládané

lepené (z pásků

ze slámy a barevných ústřižků

košíčky: stříhané

skládané

Led. 1. Zhotovení ukazovatelů cest, autoznaček, návěst. tabulí.
(vyřezáváno z lepenky, barevnými pastelkami označeno)

Jednokolejný přechod

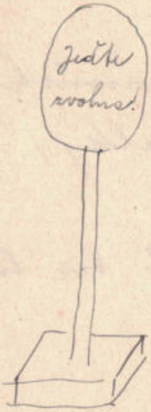

Auto zastav!

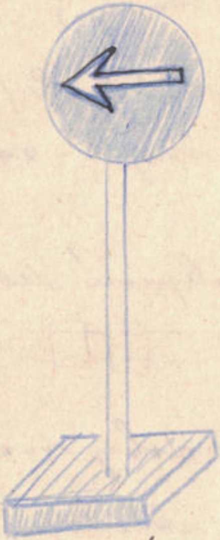

Nařízený směr

Zákaz parkování

Parkování dovoleno

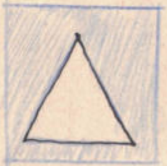

Dbáti zvláštní opatrnosti

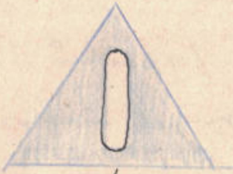

Jiné nebezpečí

ostrá zatáčka

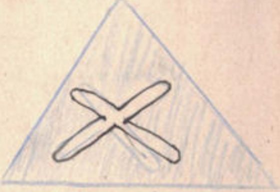

Křižovatka

Zákaz jízdy všech vozidel.

Led. 2. Obdélný rámeček z lýka:

1. Vyříznutí rámečku z tvrdé lepenky.
2. Připravení širokého lýka k obtáčení
3. Obtáčení rámečku lýkem.
4. Závěs.

Led. 3. Kulatý rámeček z lýka.

Led. 4. Krabička z lýka.

1. Vyříznutí stěn krabičky (kulaté nebo hranaté)
2. Obtáčení lýkem (i barevným)
3. Spojování stěn.
4. Připevnění víka - uzávěr.

Ú. 1.-2. Práce z lepenky nebo kreslicího papíru.
Krabička.

Víko:

1. Narýsování sítě krabičky / přesné udání rozměrů.
2. Naříznutí hran a odříznutí sítě.
3. Ohýbání naříznutých hran.
4. Spojování pomocí drátků neb spojek

Možno také vyříznout každou stěnu krabičky zvlášť. Musíme však přidati po stranách proužky, aby byly stěny spojeny.

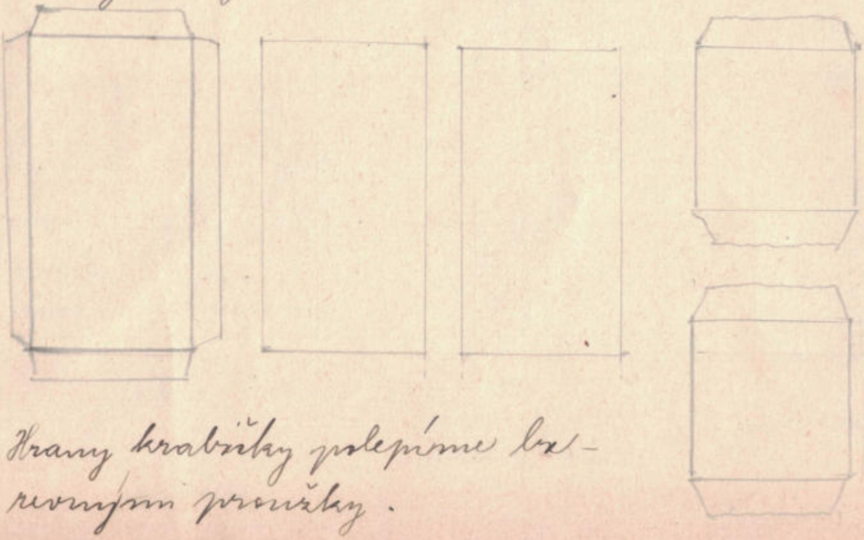

Hrany krabičky polepíme barevnými proužky.

Balení krabičky jako zásilky.

ú. 3. Válec: z kreslicího papíru.
Rozměry libovolné, hrany barevně přelepeny.

ú. 4. ~~Kužel~~ z kreslicího papíru.
Jehlan

Březen:

1. <u>Píšťalka z vrbového proutku</u>

Uřízneme si tlustší vrbový proutek a ostrým nožem opatrně nařízneme kolem dokola její kůru ve velikosti píšťalky. (obr. 1.) Potom si naznačíme zářezy a, b. Plochou střenkou nože opatrně kůru oťukáme, abychom ji dostali ode dřeva a dbáme toho, abychom ji nepoškodili. Potom kůru svlékneme (obr. 2.) Ze syrového dřeva si zhotovíme špalíček (obr. 5.) a zástrčku (obr. 4.) Oba tyto kousky vstrčíme do dutiny píšťalky, jak naznačeno v obr. 3. Píšťalku vyzkoušíme, jak píská. Čím hlouběji zastrčíme zástrčku, tím vyšší bude její hlas.

Říkanky při oťukávání píšťalek.

obr. 1.

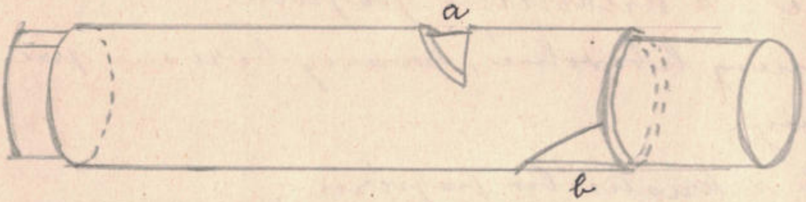

obr. 2.

obr. 4.

obr. 3.

obr. 5.

2.3. Jednoduchý rámeček ze dřeva (sbíjení).

Hlazení latěk: smirkovým papírem
Odříznutí podle stanovených délek.
Upravení konců (ohlazení)
Sbíjení latěk (pozor na přesnou symetrii)
Hledání těžiště k navrtání kroužku
na zavěšení.
Ozdoba rámečku: barvení.

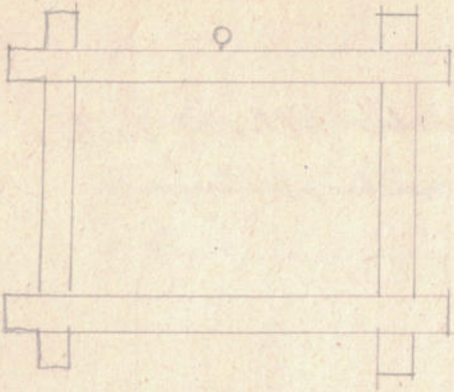

Vložení lepenky s nalepeným obrázkem.

4. Pomlázka z vrbového proutí.

Pleteno z osmi proutků: Krajní se překládají na protější stranu: pravý za třetí, levý za druhý od kraje

omotáno na plocho řezaným proutkem

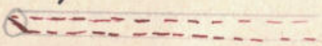

Lepší je lichý počet proutků (5, 7, 9, 11): u pěti: pravý krajní přehodit za druhý zleva, levý krajní za druhý zprava – počítáno vždy od kraje. u sedmi: vždy za třetí, u devíti vždy za čtvrtý, u jedenácti vždy za pátý . . .

Duben.

(2) 1. Album : Hotovení desek alba : hřbet lepenkový nebo plátěný.

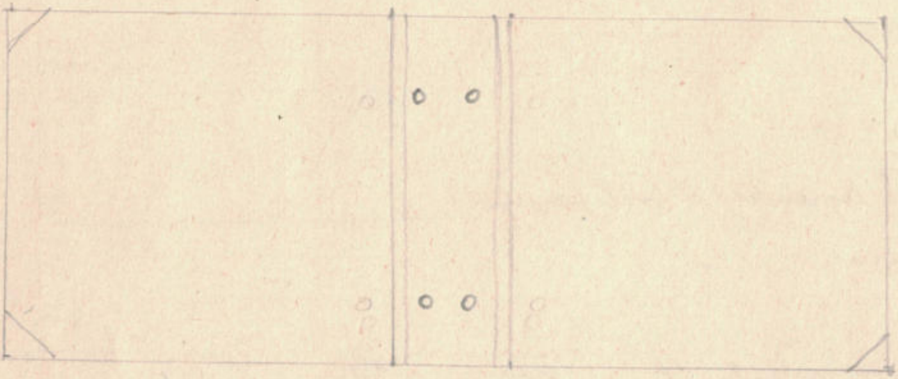

Potřeby : lepenka, plátno, lepidlo
nůž, měřítko, probiják

Rozměry dle přineseného vzoru (dle libosti).
30 × 20
23 × 17

Úprava rohů.

Úprava hřbetu.

(3) Řezání a vkládání listů do alba, možno vložiti tenké mezilisty. Otvory v hřbetním kraji listů probijíme.

Spojení ozdobnou šňůrou.

Pletení ozdobné šňůry na čívce s hřebíčky pomocí háčku.

K. Prosté zasklívání obrázku.

Potřeby: obrázek, přírodní papír, sklo, proužky plátna, maz, štětec, nůžky, očko k zavěšení.

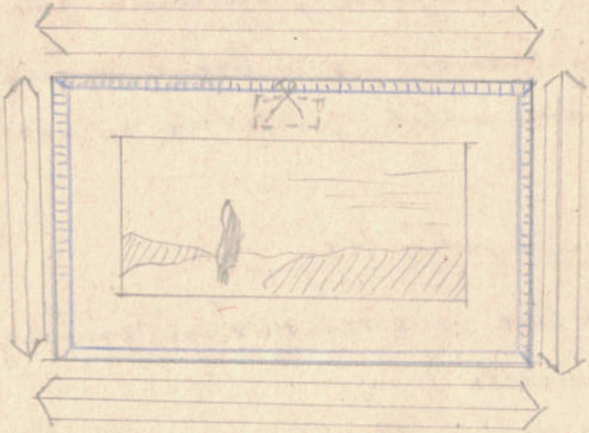

Říkanky při otloukání píšťalek.

I. Otloukej se, píšťaličko, otloukej!
Nebudeš-li se otloukati, budu na tě žalovati
císaři pánu, on ti dá ránu,
až odletíš ke zeleným dvéřím.
Huš, huš, vrazím do tě nůž,
vrazím do tě kudličku, vyřežu ti dušičku,
vrazím do tě zavíráček, budeš (zpívat) jako ptáček.
pískat

II. Mlynářova kobyla čtyři boty obula

a ten pátý nemohla.
Hodila ho pro rybníček,
stal se z něho bubeníček,
brum, brum na buben,
pojedeme do Uher a z Uher do Brna,
koupíme tam jádrna.
Jádrna tam nejsou, pojedeme kde jsou.

III. Stojí, stojí brána, na té bráně vrána,
až ta vrána odletí, ptáčátka se rozletí.

X.-Č. A Odřezávací prkénka.

a) Prkénko na navinování šňůry (maminace na prádlo)
Potřeby: deska 13–20 mm silná, tužka, pravítko, pilka.
Pracuj přesně, pečlivě, s myšlenkou, že tvá práce musí být účelná – prospěšná.
Pomoz rodičům, kde můžeš!

b) Destičky do kuchyně.
Potřeby: dřevo lupenkové 3–4 mm, pilka, skelný papír.

a)

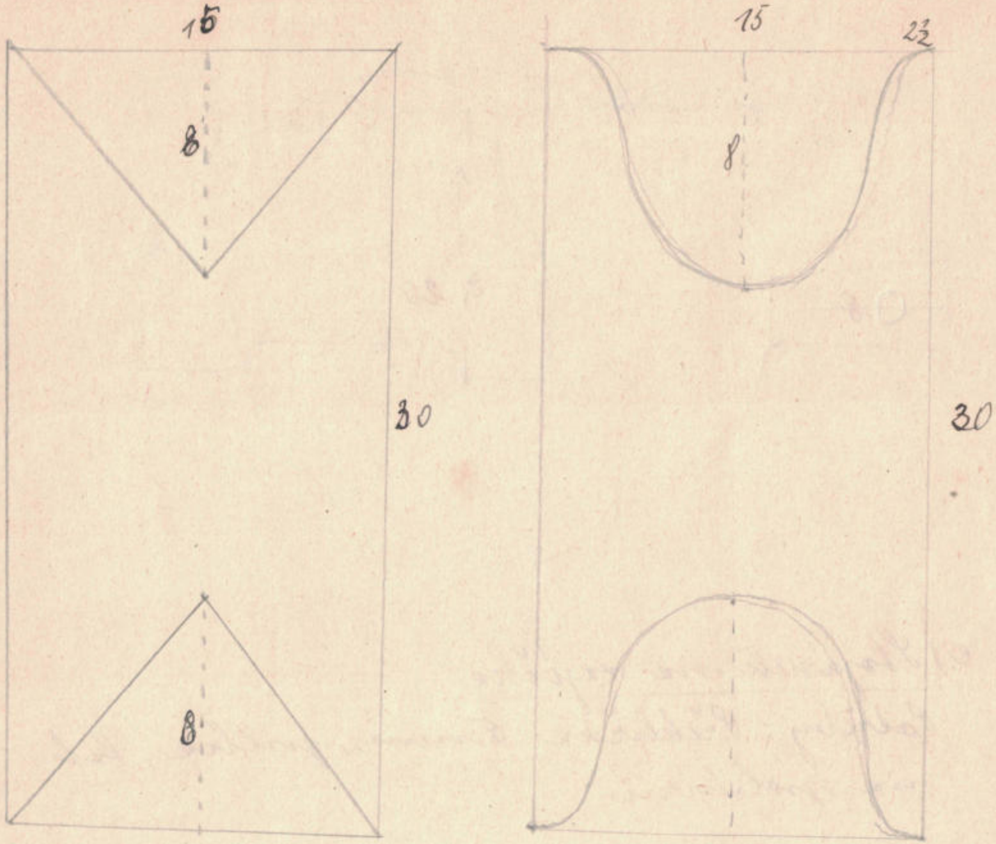

1 : 2

b)

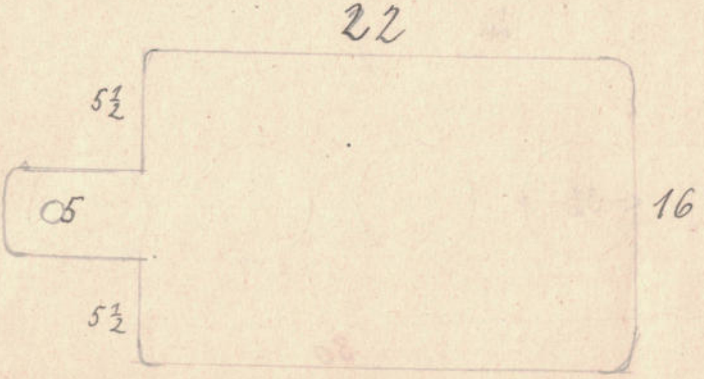

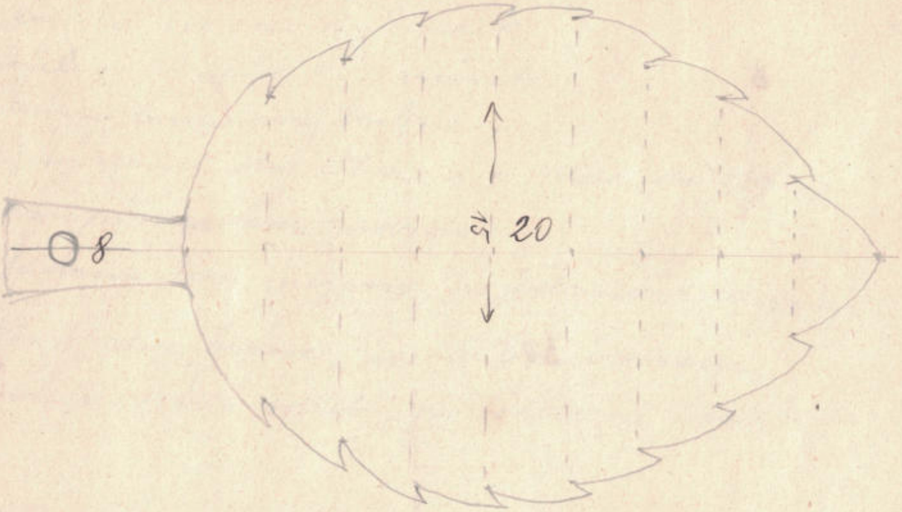

c) Stojánek na vajíčka.

Potřeby: Překližka 5 mm, pilka, lak na polituru

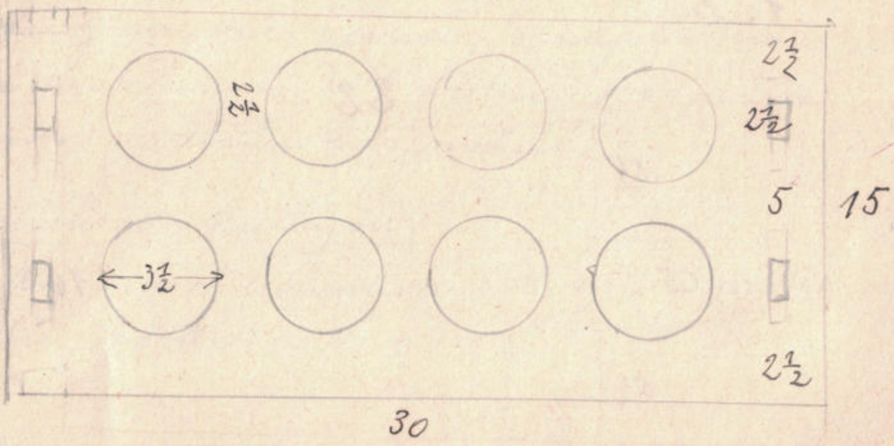

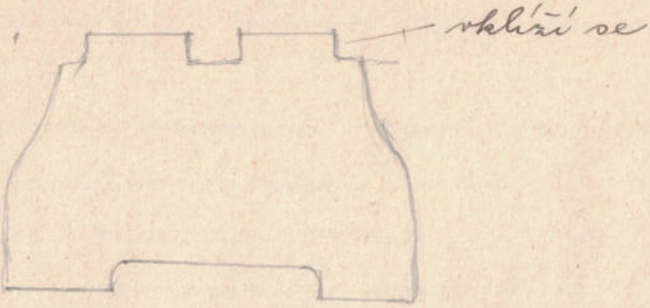
vklíží se

Poznámky k ručním pracím chlapeckým.

Pracovní podněty vyplývají z zřetele jednotlivých žáků, školy a prostředí. Zájem o práci vzniká z potřeb osobních, společného soužití a z přirozené souvislosti práce s ostatními předměty a vede k účinné službě prospěšným podnikům a zařízením školním i veřejným.

Práce ve školní zahradě příležitostně. Jednotlivé kroužky žáků se mohou mimo rámec povinných ručních prací zabývati těžké pracemi se dřeva a jinými (atd.).

Při řešení větších úkolů se účelně využije výhod dělby práce podle nadání a vyspělosti žáků. Není-li možno ani třeba, aby tutéž práci konali všichni žáci, pracuje se ve skupinách na různých úkolech.

Má-li se vyučovati ruč. pracím třicet nebo více žáků, mohou býti rozděleni na dvě skupiny s polovičním počtem

vyučovacích hodin.

Hračky z kůry.

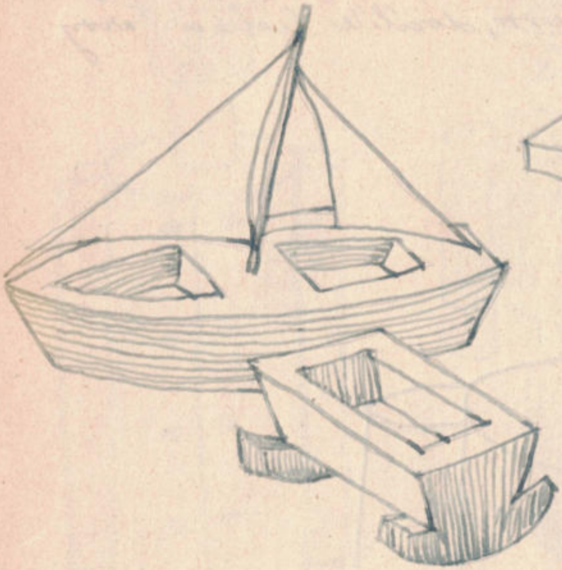

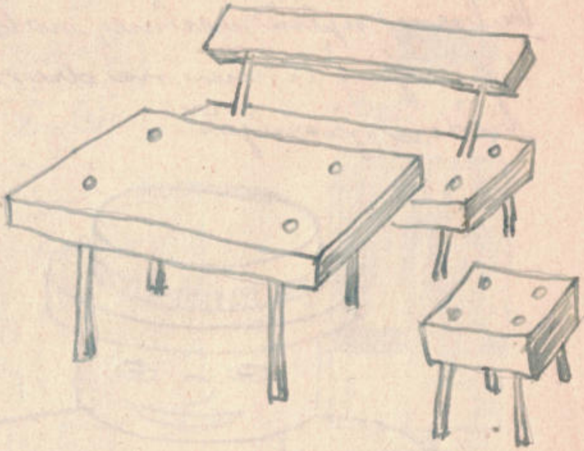

Dlouhý, Široký a Bystrozraký.

Tělíčka jsou vyřezána z jednoho kusu dřeva, kterému jsme nejdříve dali tvar válce. Ruce mají tvar polválce. Jsou u ramene přibity k tělu hřebíčkem. Hleďte, aby hračky stály pěkně kolmo. Po vyřezání a uhlazení skelným papírem musíte hračky obarviti. Barvy vodové nebo práškové (klihové) Obarvěte každou figuru jinak.

Dlouhý: klobouk šedý, kabát a kalhoty hnědé.

Široký: klobouk zelený, kabát hnědý, kalhoty modré.

Bystrozraký: klobouk hnědý, kabát zelený, kalhoty šedé.

Obličeje a ruce narůžovělou tělovou barvou, vlasy černé.

Až barva úplně zaschne, natřete hračky průhledným lihovým lakem na dřevo, docílíte lesku a barvy budou jasnější.

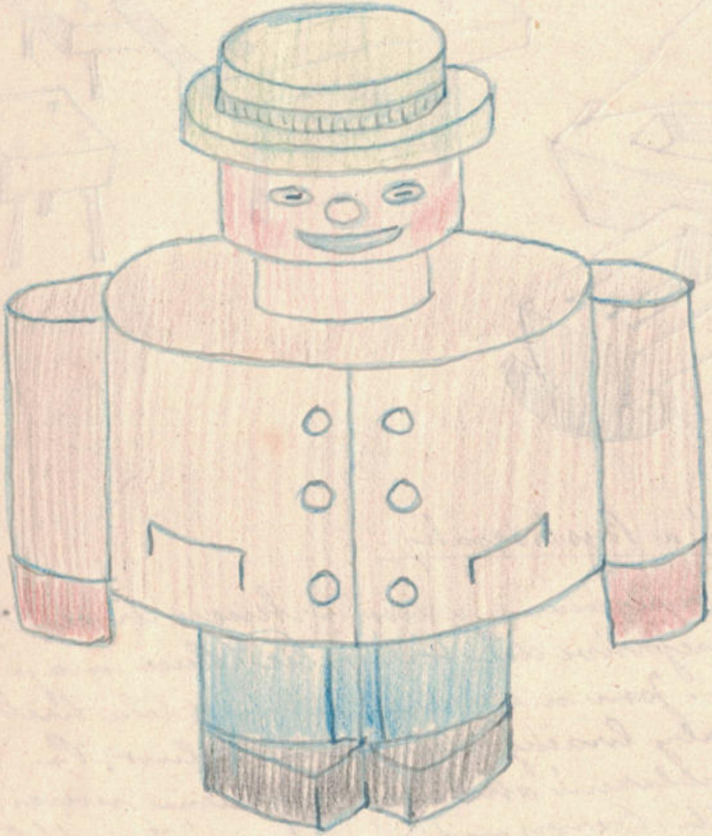

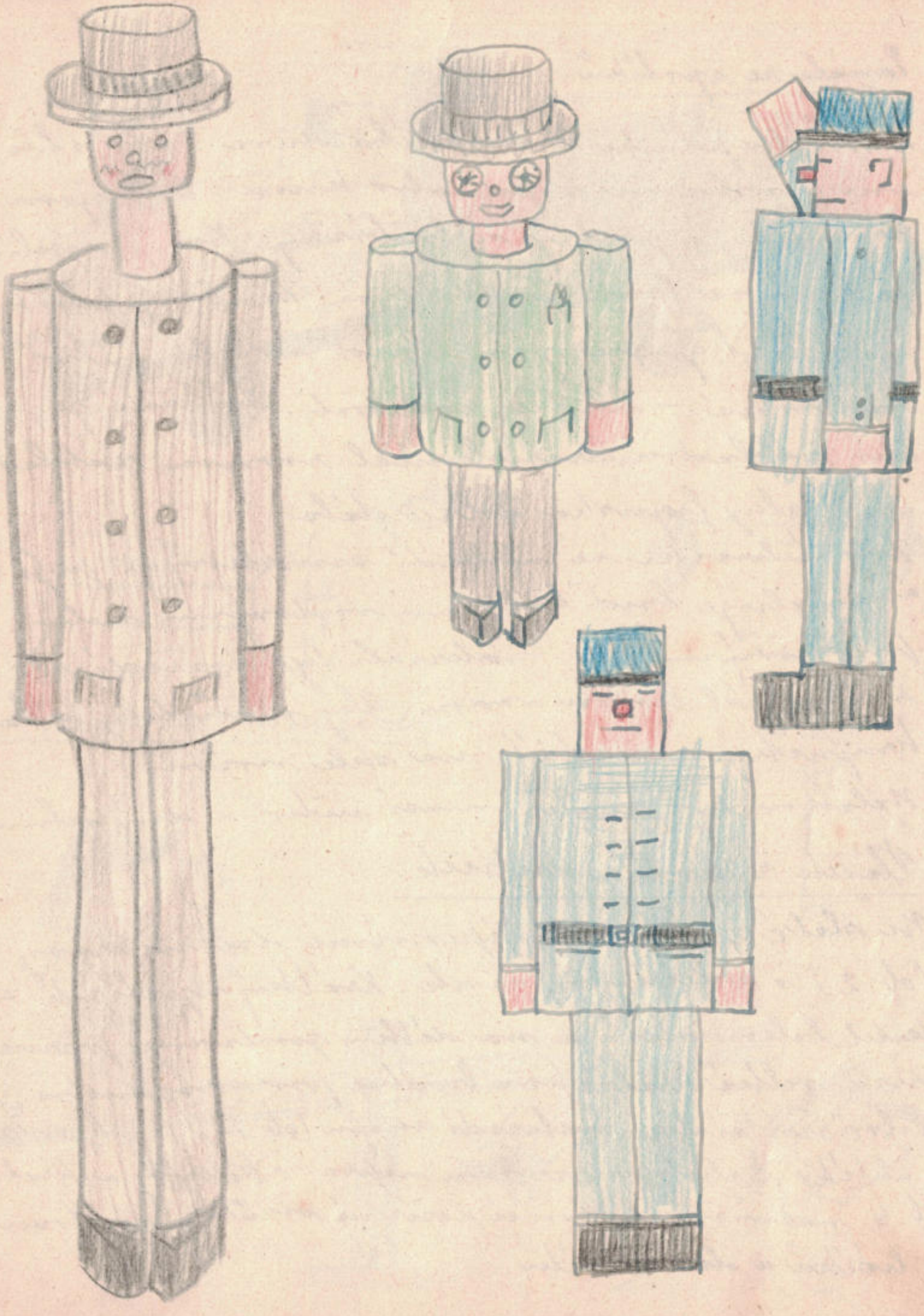

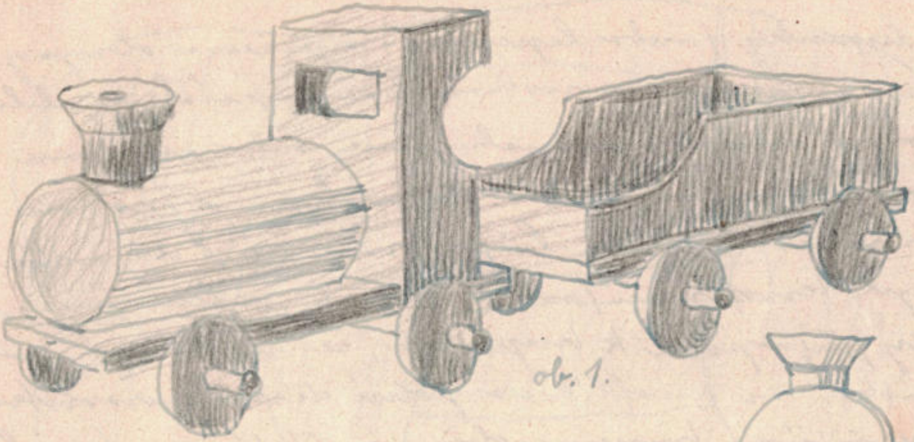

ob. 1.

ob. 4.

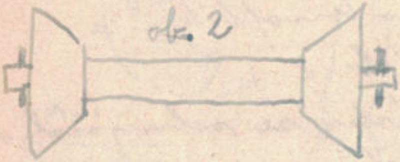

ob. 2

ob. 3.

Chlapci na houpačce.

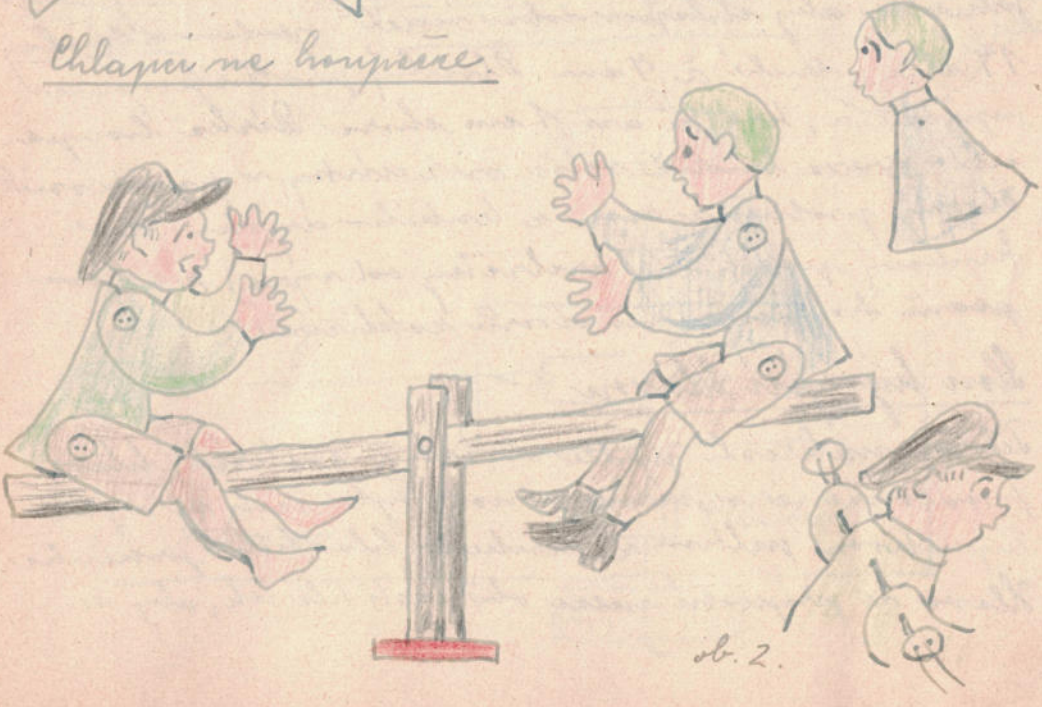

ob. 2.

Z lupenky (nebo lepenky) vyřežeme obrysy trupu, rukou a nohou houpajících se chlapců. S obou stran je pomalujeme nebo polepíme barevným papírem. Na rukou a nohou propíchneme dírky. Připravíme si 8 dvoudírkových knoflíčků (nebo kroužky z lepenky). Údy připojíme k trupu tak, že navlékneme nitku na knoflík do jedné dírky, provlékneme ji údy, trupem, oběma dírkami knoflíku na druhé straně, pak se týmiž otvory vrátíme do druhé dírky prvého knoflíku a konce nití pevně svážeme (ob. 2)

Na houpačku vyřežeme pásky ze silnějšího prkénka, aby chlapci dobře seděli: jeden dlouhý 17 cm, druhé à 7 cm. Dlouhý prodírkujeme uprostřed, krátké asi 1 cm shora. Dírka houpacího dřeva budiž větší než dírky v podstavcích. Otvory protáhneme osou z tenkého dřívka. Na kulatý podstavec (krabičky od sýra) r = 8 cm pevně houpačku do otvorů zaklížíme.

Slon kývající hlavou.

Tělo se nakreslí podle obrázku dvakrát, hlava prodloužená v páku jednou. Tyto části se vyřežou lupenkovou pilkou z tenkého hladkého prkénka. Hlava se připevní mezi obě části těla tak, aby se

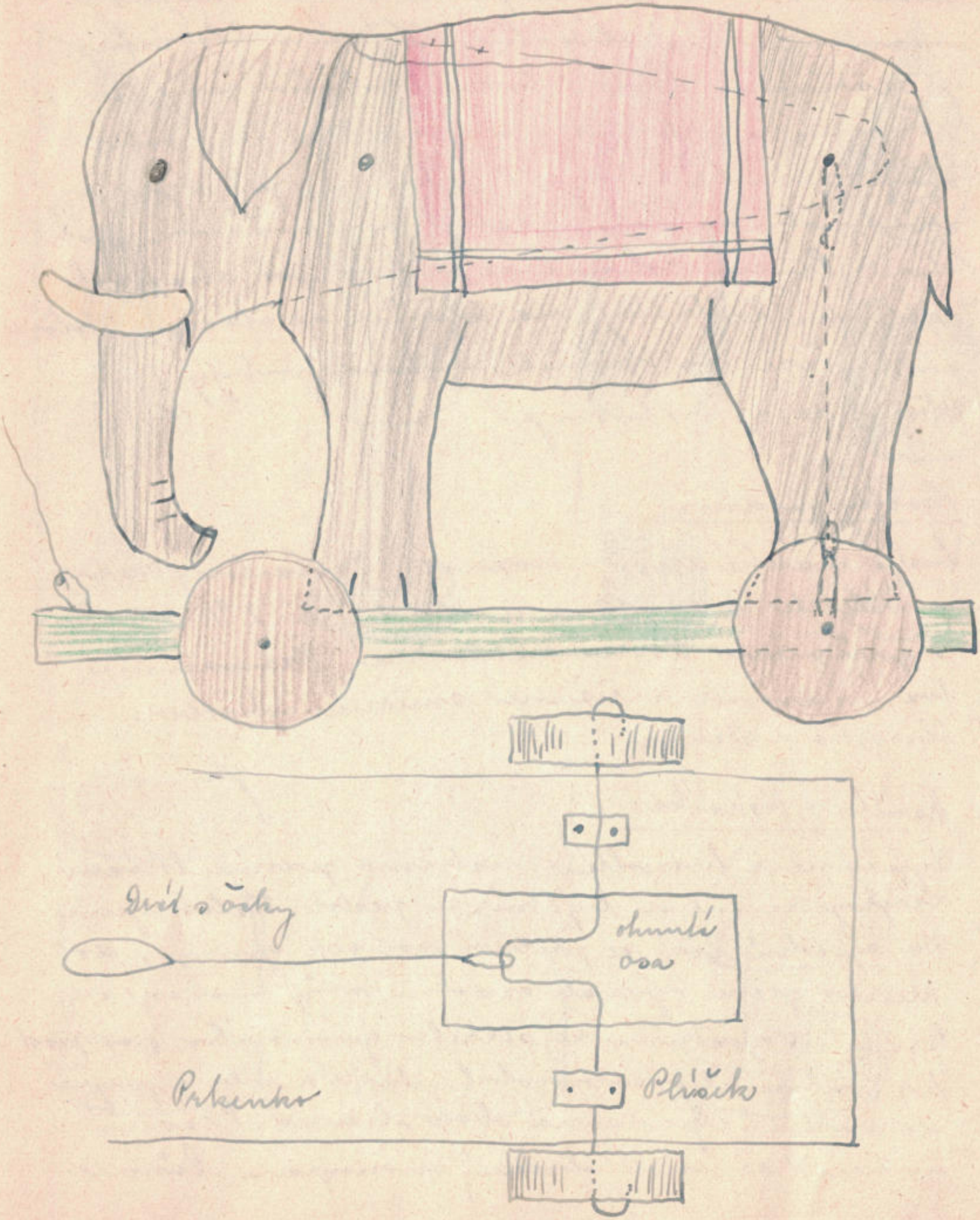
Drát s očky
ohnutá osa
Prkenko
Plíšek

mohla volně kývati. Upevní se hřebíčkem, jak naznačeno na obrázku. Kývání hlavičky je zaručeno takto: Zadní kolečka jsou připevněna k prkénku zespod 2 plíšky nebo ohnutými hřebíčky. V prkénku jest vzadu otvor, aby se v něm záhyb osy s očkem mohl otáčet. Přední kolečka se přibijí po stranách prkénka hřebíčky, na kterých se otáčejí. Motouz se přiváže na kroužek vpředu přibitý.
Obarví se a nalakuje.

Hračky ze dřeva:

Suché měkké dřevo - nožem. Základní tvar je váleček asi 10-12 cm dlouhý a 2½ - 3 cm v průměru. Rovná základna. Naznačíme tvar čarami a řežeme směrem od sebe.
Obarvit a nalakovat.

Razítka - tiskátka:

Vyřežeme z hranolku, natřeme jedním tónem, zářezy mohou být různě pestré. Nalakujeme. Na spodní část se přilepí kousek gumy, do kterého jsme vyřezali ozdobně svůj monogram. Gumu si opatříme ze starého gumového podpatku, odloženého automobil. pláště a nebo z pryže do kreslení. Guma na obou stranách hladká - nakreslí se na ni obrácený monogram. Půda se

nožem vyřeže. Tiskne-li dobře, přilepí se na spodní stranu razítka.

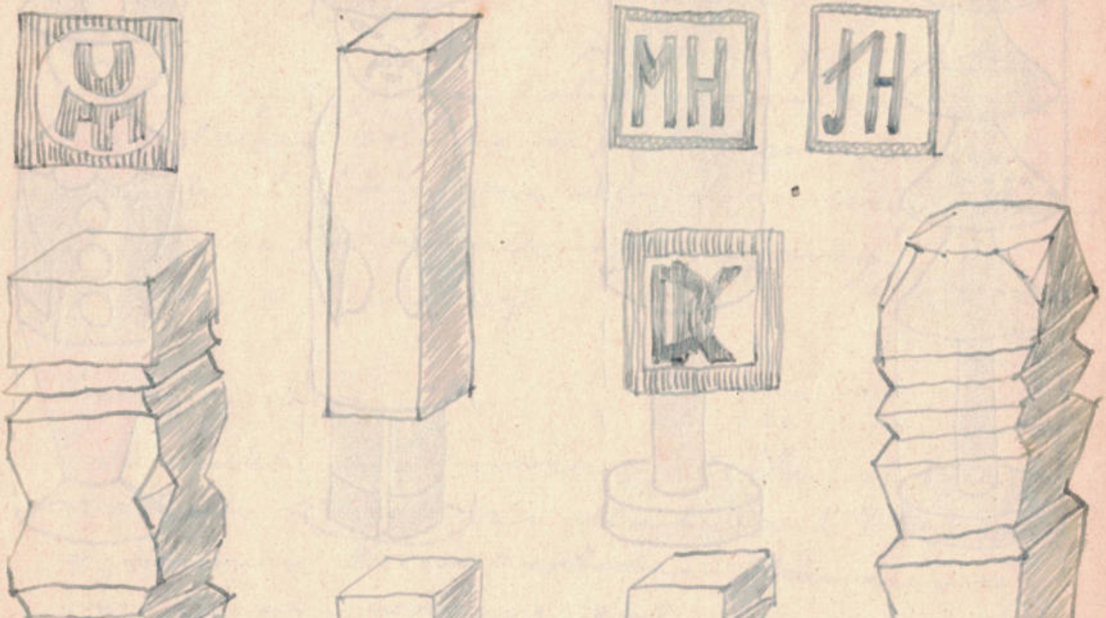

Maňásek.

Ze silnějších prkének sbijeme krychlovou krabičku, víčko se připevní dvěma kousky kůže (obr. 3.). Krabička se zavěsí na háček.

Silný mosazný nebo měděný drát navineme na kulatou tyč tak, aby závity byly 1 cm od sebe vzdáleny. Tím docílíme pružnosti péra. Na horním konci otočíme drát dvakrát kolem dřevěné tyčky a ukončíme smyčkou, která slouží k upevnění hlavy. Péro se upevní ke dnu dvěma dlouhými hřebíčky, ze spodu zahnutými (obr. 2.) Hlava je z látky, vycpaná vatou, obličej namalovaný nebo vyšitý, vlasy našité z vlny. Hlava se utáhne kolem smyčky, potom se navléknou šaty, ušité z látky a přitlukou se ke dnu hřebíčky. Čím delší péro, tím větší švanda.

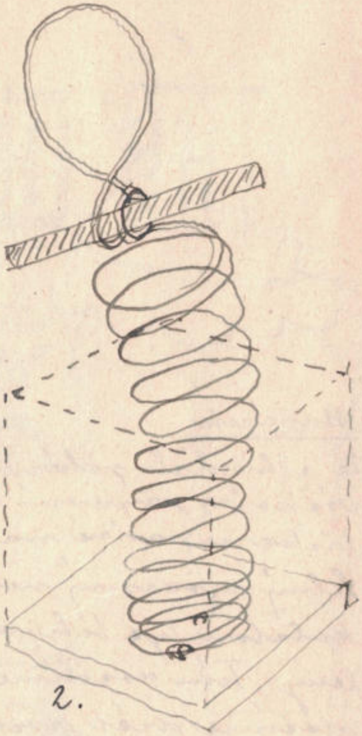

2.

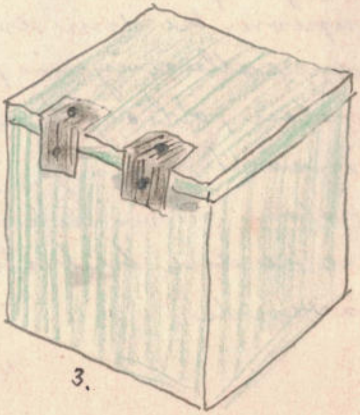

3.

Sáňky.

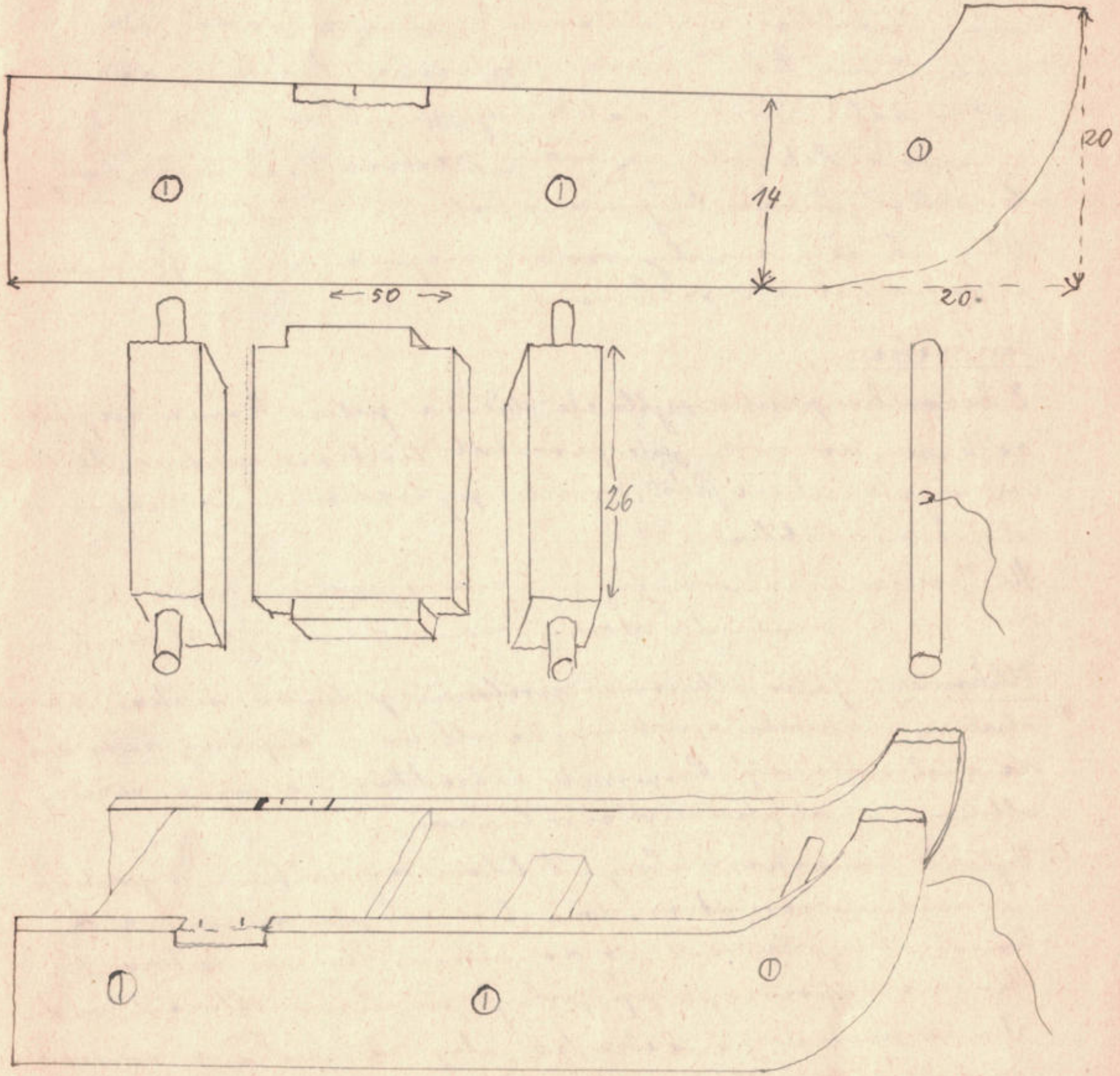

Nejprve vyřízneme postranice z prkének š = 20, d = 70. Do obou navrtáme kruhovité otvory pro příčné latky (d = 30 cm) které spojují obě postranice. Tak upravíme i sedátko (viz obrázek), které zapadá do výřezů na horní straně postranic. Všechny části dobře zaklížíme a zaklínujeme. Klíny vrážíme napříč let, aby se nám postranice neštípaly. Sedátko přišroubujeme s boku i s vrchu.
Aby sáňky nepily vodu, napustíme je fermeží a dáme dobře vyschnout.

Stříkačka.

Z bezového prutu vytlačte dřeň a jeden konec ucpěte zátkou, do níž jste provrtali tenkou dírku. Ze dřeva vystrouhejte píst, oviňte jej hadříkem a bavlnou, aby dobře přiléhal.
Stříkačka různosměrná: na spodu stříkačky navrtejte malinké otvory všemi směry, 6-8 dírek.

Vlhkoměr:
1. Jako vlhkoměr poslouží jedlová šiška, zavěšená v nádobě s pískem. Za vlhka se šupiny zavírají, za sucha otvírají. Připevněte šišce hlavu a máte veselý vlhkoměr - slípku sedící v hnízdě.
2. Vyřízněte panáčka z kůry. V hlavě svidříkem vyvrtejte asi milimetrový otvor, do něho zalepte strunu od houslí. Tu připevněte do domečku. Struna se kroutí. Zkusmo vypozorujte její pohyb při různé vlhkosti vzduchu a upravte panáčka tak, aby za sucha z domečku vycházel, za vlhka se obracel zády ven.

3. <u>Prostý vlhkoměr vlasový.</u>

Svazek vlasů, které jsme dříve vařením zbavili mastnoty. Vlasy upevníme jedním koncem na kolíček v prkénku, druhým na raménko, které se otáčí kolem osy. Raménko je z tenkého drátku, osou může býti špendlík. Na ose je připevníme lehké ručičku, která na stupnici zhruba pořízené nám ukáže vlhkost vzduchu. Čím více je vlhko, tím více se prodlužuje svazeček vlasů a ručička se otáčí vpravo.

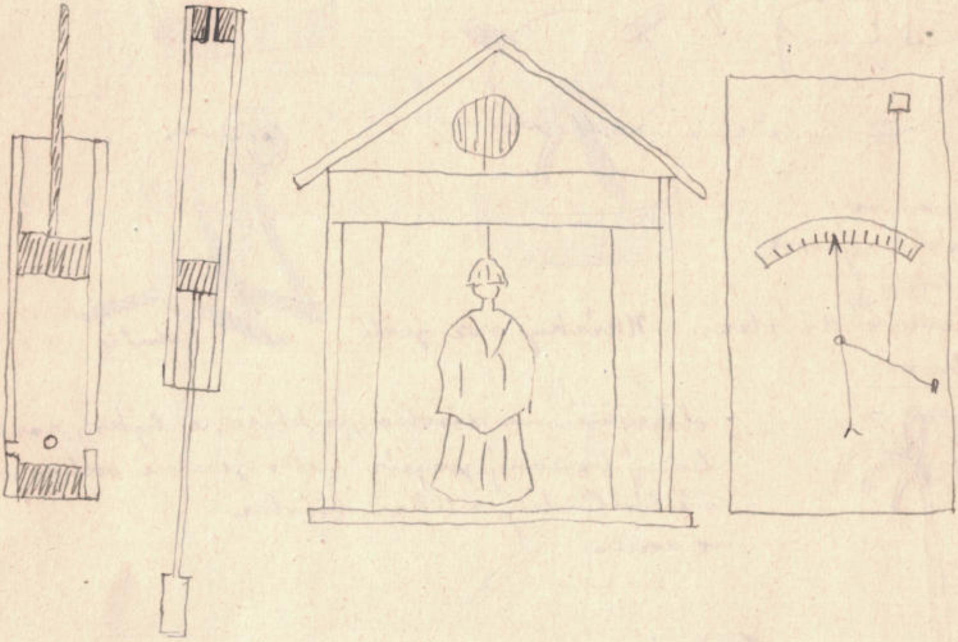

Z kaštanů:

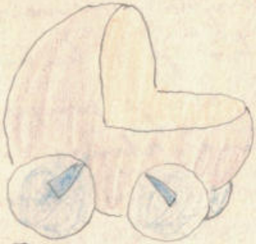

Na pomoc:
hrách, rýžové
kuličky,
obarvená dřívka. Ukázky viz ještě dále.

Palma:

→ obarvené, na dřívko přiklížené lýko, rozstříhaný barevný papír nebo jemně odkrajované hoblinky z lihové dřívka ne docela.

→ kaštan.

→ suchá borová šiška

→ kůra

} od spodu probodnuto tenkým kolíčkem, aby vše dobře drželo.

Topol :

→ šiškové vřeteno, ohlodané veverkou

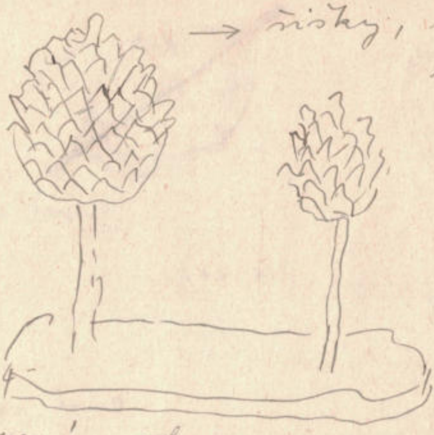

→ šišky, vklížené zašpičatělé dřívko nebo větvičky.

→ proutek

→ kůra polepená mechem,
nebo potřít klihem a posypat obarvenými pilinami.

Z kůry: klíženo spojováno hřebíčky.

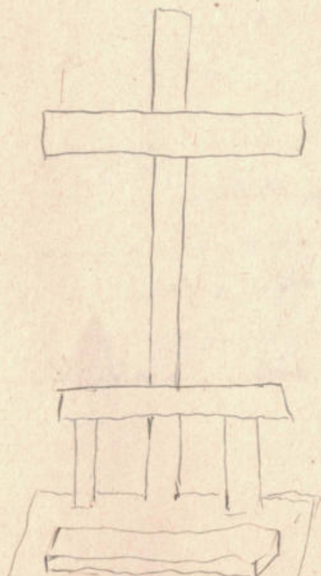

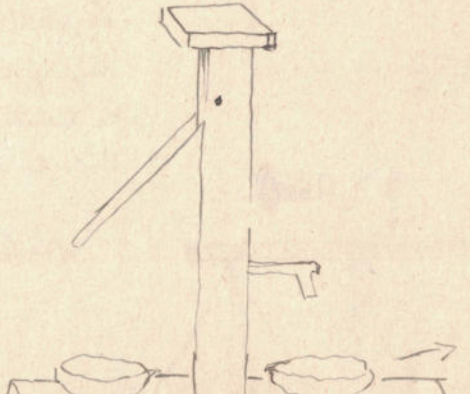

→ skořápky ořechů

Z ořechů:

Čamrda.

nitku 6x přetočit.

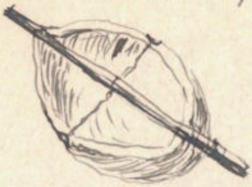

zápalka

Klapačka.

1/4 odříznuta lupenkovou pilkou

→ z kůry přiklížena

Kolébka.

Větrník (mlýnek)

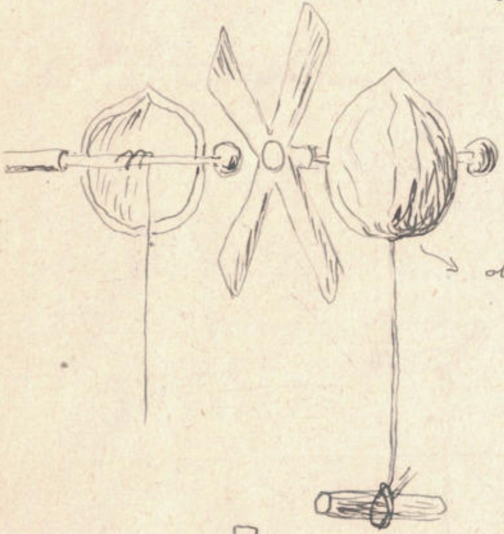

Ořech rozlomíme, vložíme hřídel z tenkého drátku, na němž je přivázán tenký provázek, opět sklížíme.

2 příčné otvory vrtány svidříkem

→ otvor dole.

Lopatky z tenké lepenky připevněny špendlíkem.
Na hřídel navineme a pustíme.
Vrtule se otáčí a frčí.

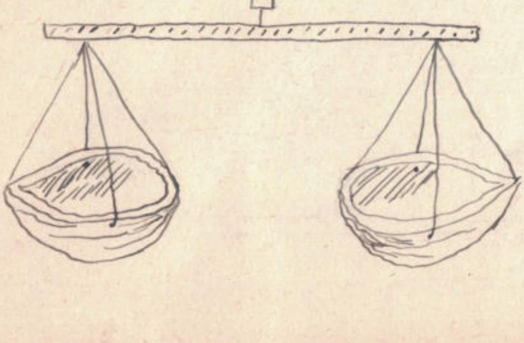

dírky vrtány svidříkem

Ze šišek : smrkových

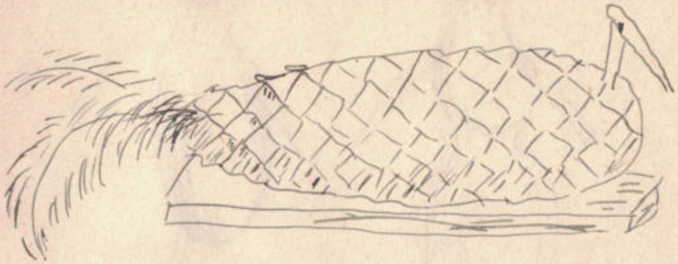

borových.

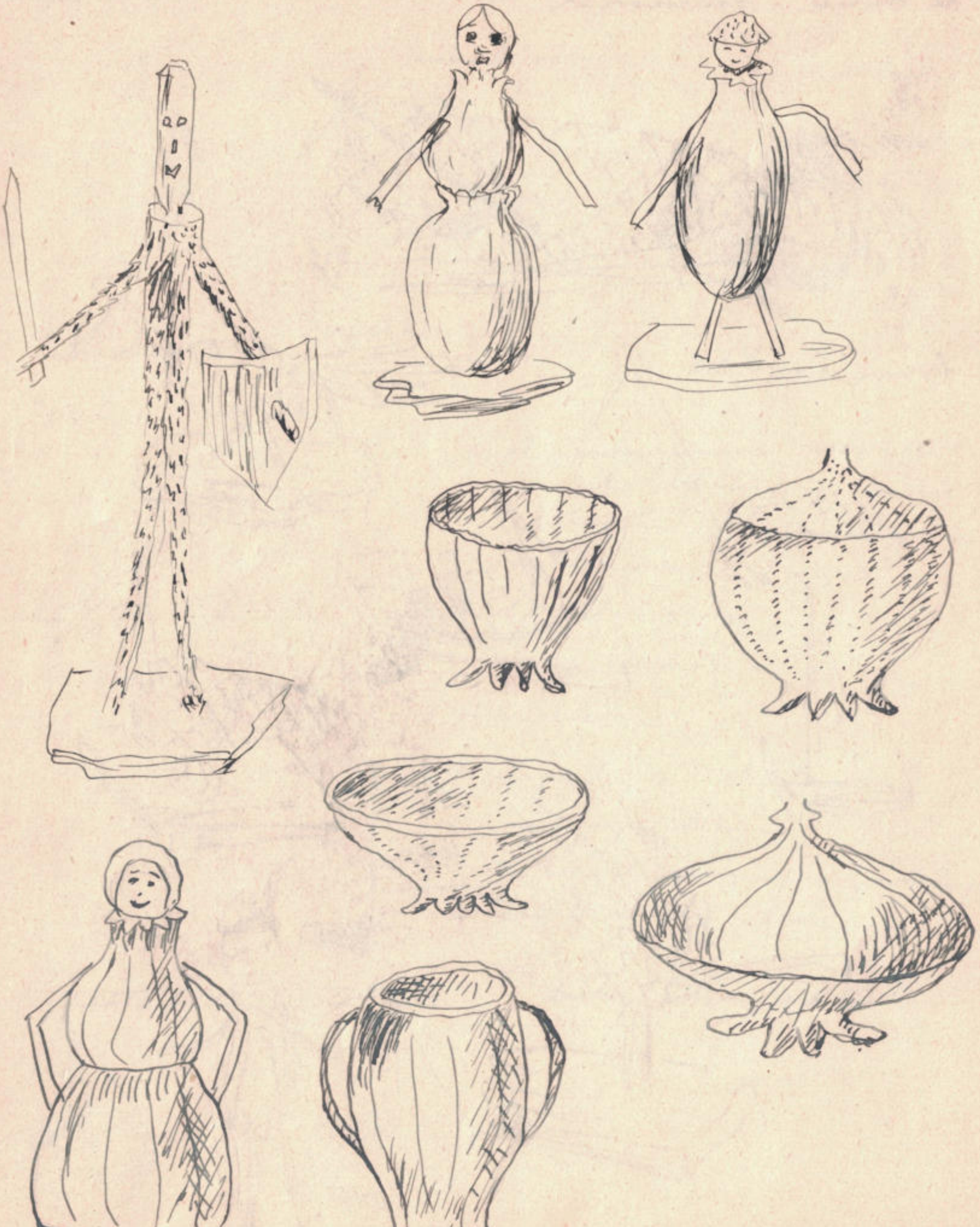

Deštný domeček.

Udělejte z lepenky nebo z kratších prkének domeček d = 15 cm, v = 20 cm, š = 8 cm.

Mnohé látky: vlasy, žíně, vlna, nitě, struny, kůže a j. vnímají vlhko z ovzduší (vodní páry) a pak se buď prodlužují (vlasy) nebo zkracují (struny). Na tom se zakládají přístroje měřící počasí.

Ve střeše domečku uděláme otvor a jím provlékneme a uzlem připevníme střevovou strunu (a nebo d houslovou), na níž visí vodorovné tenoučké prkénko. Na němž stojí panáček nebo panenka. Místo prkénka visívá na struně drátěný souměrný dvojháček. V bodě A je přivázán dolní konec struny v bodech BC jsou nalepeny postavičky. Obě figurky vyřežeme z lipového dřeva. Vyjde-li panáček, prší, vykukuje-li panenka, je pěkně.

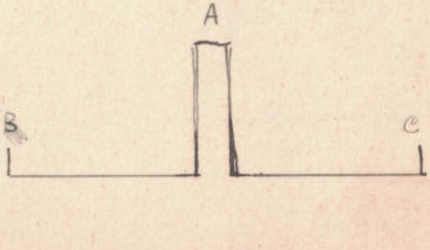

Papírový sáček: z kreslicího papíru.

Papírový padák.

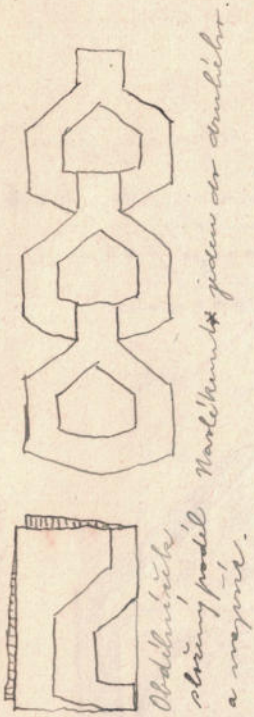

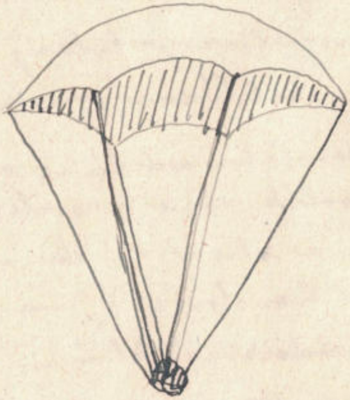

Na hedvábný papír kruhovitého tvaru přilepíme 6-8 nitek

Na kousíček neklíženého papíru přilepíme konce nitky – aby přečnívaly, a oboje přilepíme na kraj papírového kruhu. Druhé konce nitek svážeme a zatížíme.

Draci a hvězdy.

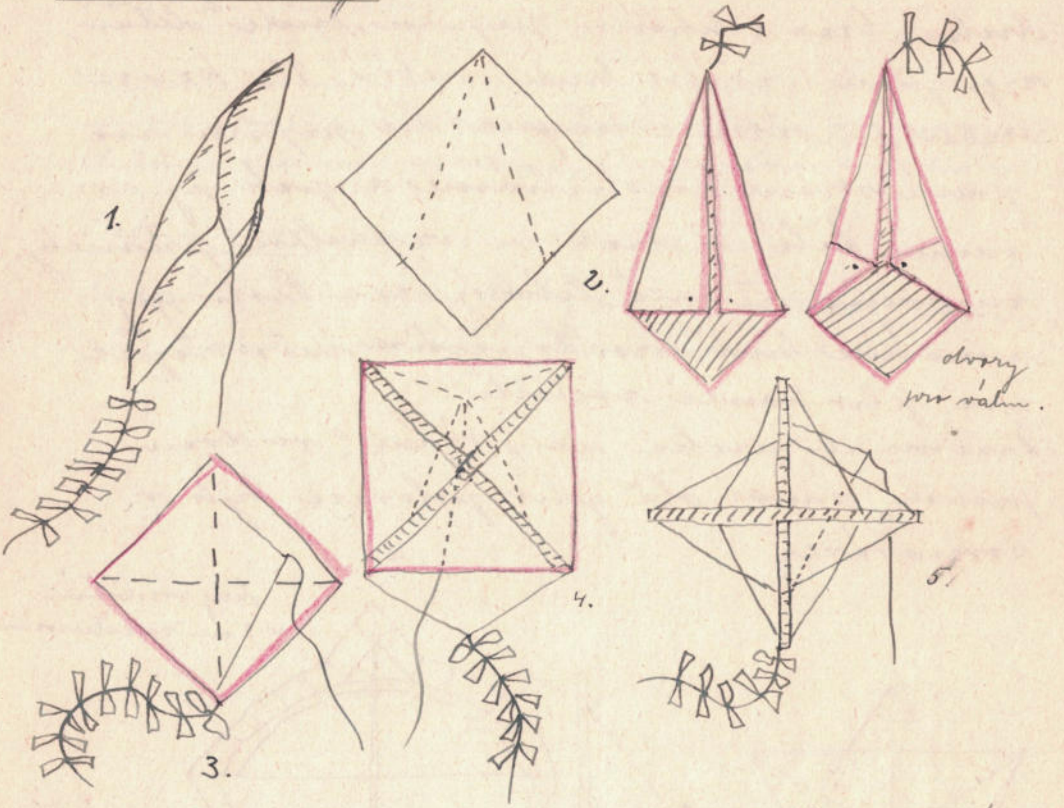

Nejjednodušší drak je čtvrtka papíru, jejíž protější rohy stáhneme nitkou, na spodní přivážeme ocas. (1)
Drak složený ze čtvrtky papíru (2.)
Čtvrtka papíru prostrčená špejly (3. – bez lepení)

Lepeňáci.

Kostra z latěk (viz hvězdy 4. 5. 6.), svázána motouzkem nebo květinovým drátkem. Okraje spojeny motouzky. Vála na líční straně. Ocas draka

děláme asi 6 až 8krát delší než výška draka. Ocas z lehčího papíru bude delší, z papíru těžšího bude kratší. Na konci ocasu přivážeme třapec. Pás papíru na jedné straně rozstříháme a pak jej svineme. Dělá-li drak ve vzduchu přemety, znamená, že má lehký ocas. Proto jej musíme buď prodloužiti nebo třapec na jeho konci zvětšiti.

Držíme-li draka za „věnu" ve dvou prstech, musí obě jeho polovice býti v rovnováze.

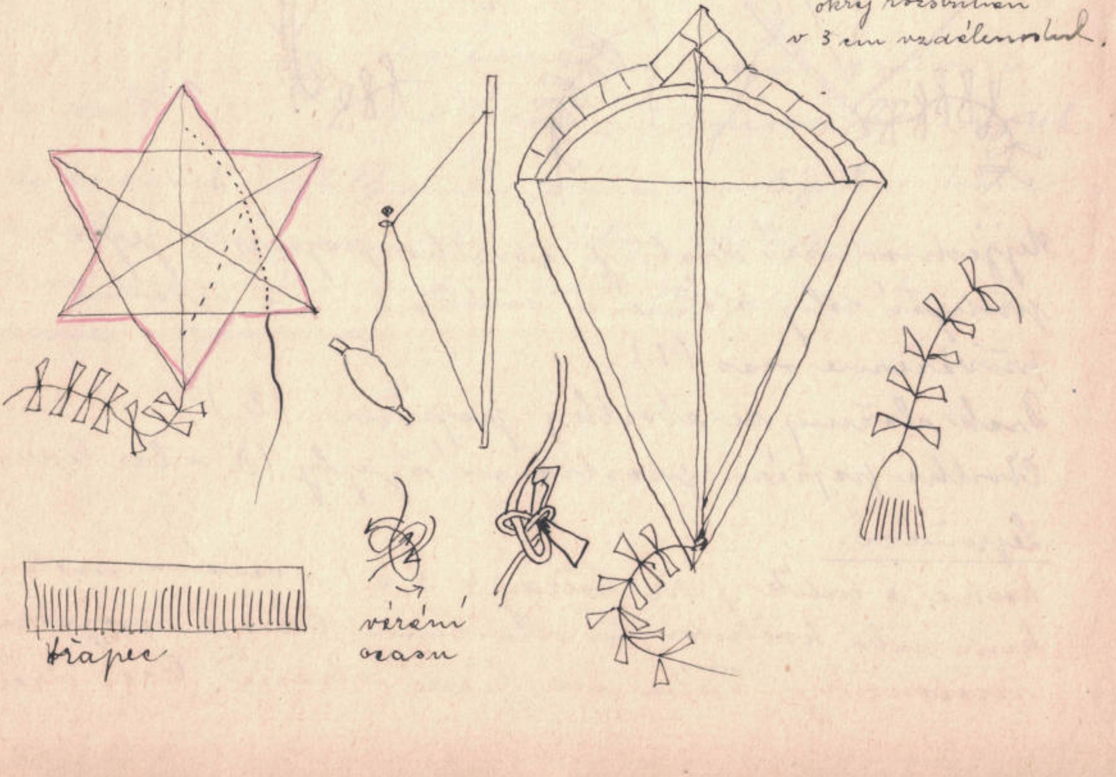

Útržkový zápisník.

Nařežeme množství stejných papírů - lístků, srovnáme, zatížíme a na kratší straně namažeme klihem. Necháme uschnout a zápisník je hotov.

Balon z papíru.

Hedvábný nebo jiný tenký papír velkých rozměrů. Nedělejme malý balon, nevznesl by se.

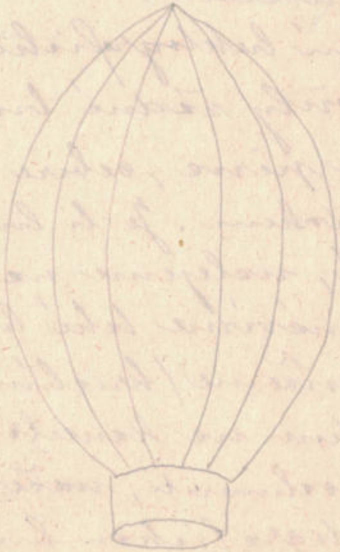

Hektograf.

Připravíme si takto: Do hrnku dáme (podle volby) 1 díl gelatiny,
2 díly vody,
4 díly glycerinu,
vše necháme nějakou dobu na horkém sporáku. Neustále mícháme, až se gelatina úplně rozpustí. Pak naplníme touto horkou hektografickou hmotou plechovou krabici (2 – 3 cm hlubokou), jíž si dáme udělati u klempíře. Rozměry krabice se budou řídit formátem listů.
Při vlévání hektografické hmoty pozor, aby se netvořily žádné bubliny. Je-li na povrchu pěna, sebere se kouskem papíru nebo dřívkem. Je-li hmota po vychladnutí nerovná, nalejeme na ni lihu a zapálíme. Tak srovnáváme také hektograf pro upotřebení.
Propis píšeme (kreslíme) hektografickým inkoustem na kancelářský papír, necháme dobře uschnouti, načež přitiskneme písmem na hektografickou hmotu, přitlačíme a necháme tak asi minutu. Papír s propisem

odstraníme a můžeme tisknout. Čistý papír pak přiložíme na hektograf a za okamžik jej zase oddělame (až 100 otisků).

Práce z lepenky:

Lepíme klihem nebo škrobem. Klih řídký. Do škrobu přidejme trochu klihu, který zvýší jeho lepivost. Aby škrob nezkysl a neplesnivěl, kápneme do něho několik kapek kys. karbolové.

Desky bez hřbetu, se hřbetem, podložka ku psaní. Tělesa hranaté: krabička, měřické (i kulaté). Přesnost měření délek a úhlů. Hrany nařezáváme ostrým nožíkem.

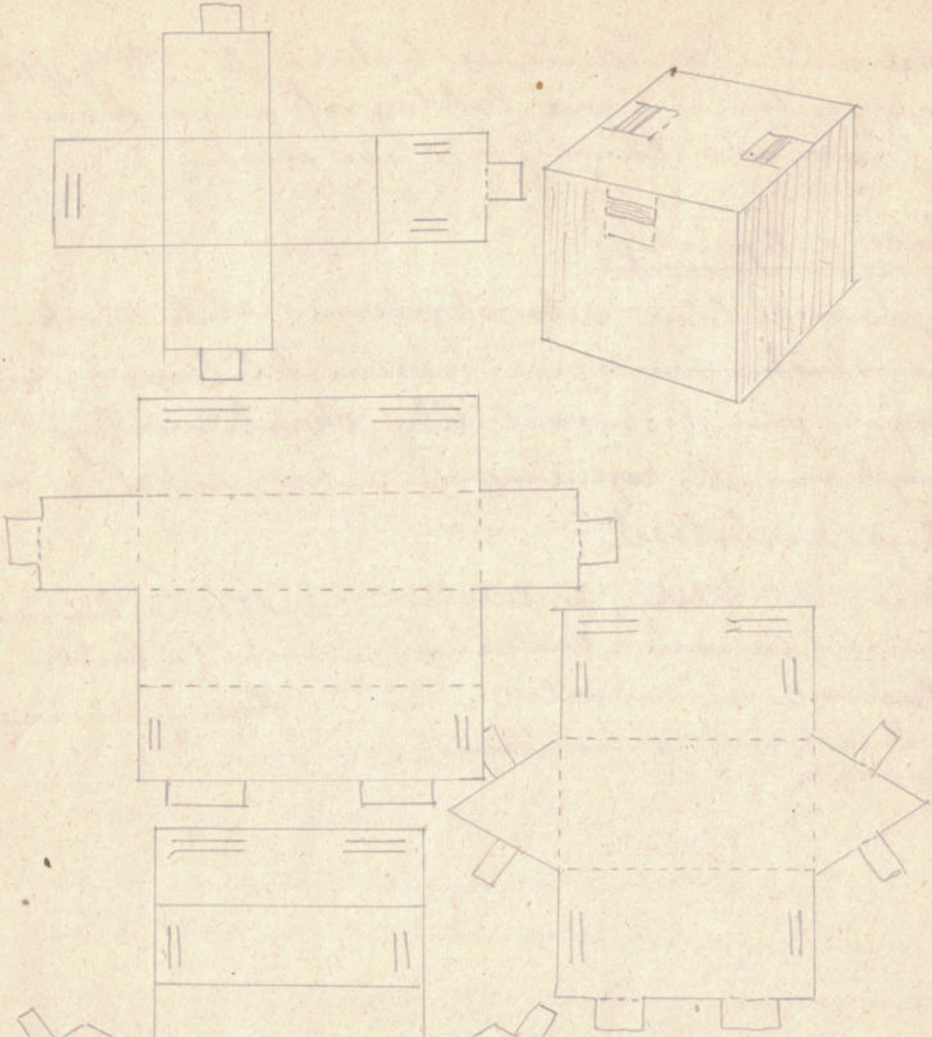
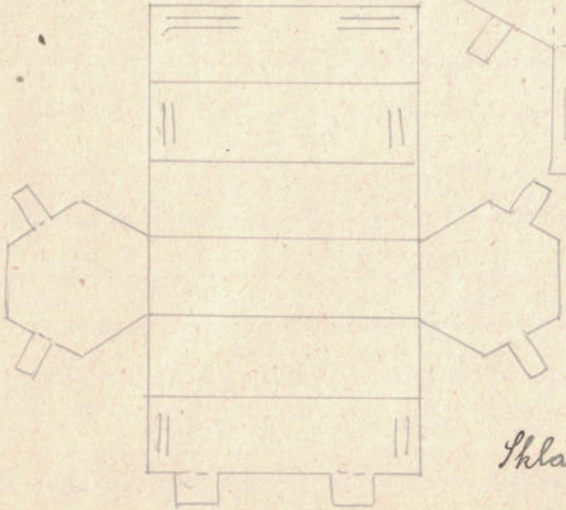

Skládání těles z kreslicího pap.

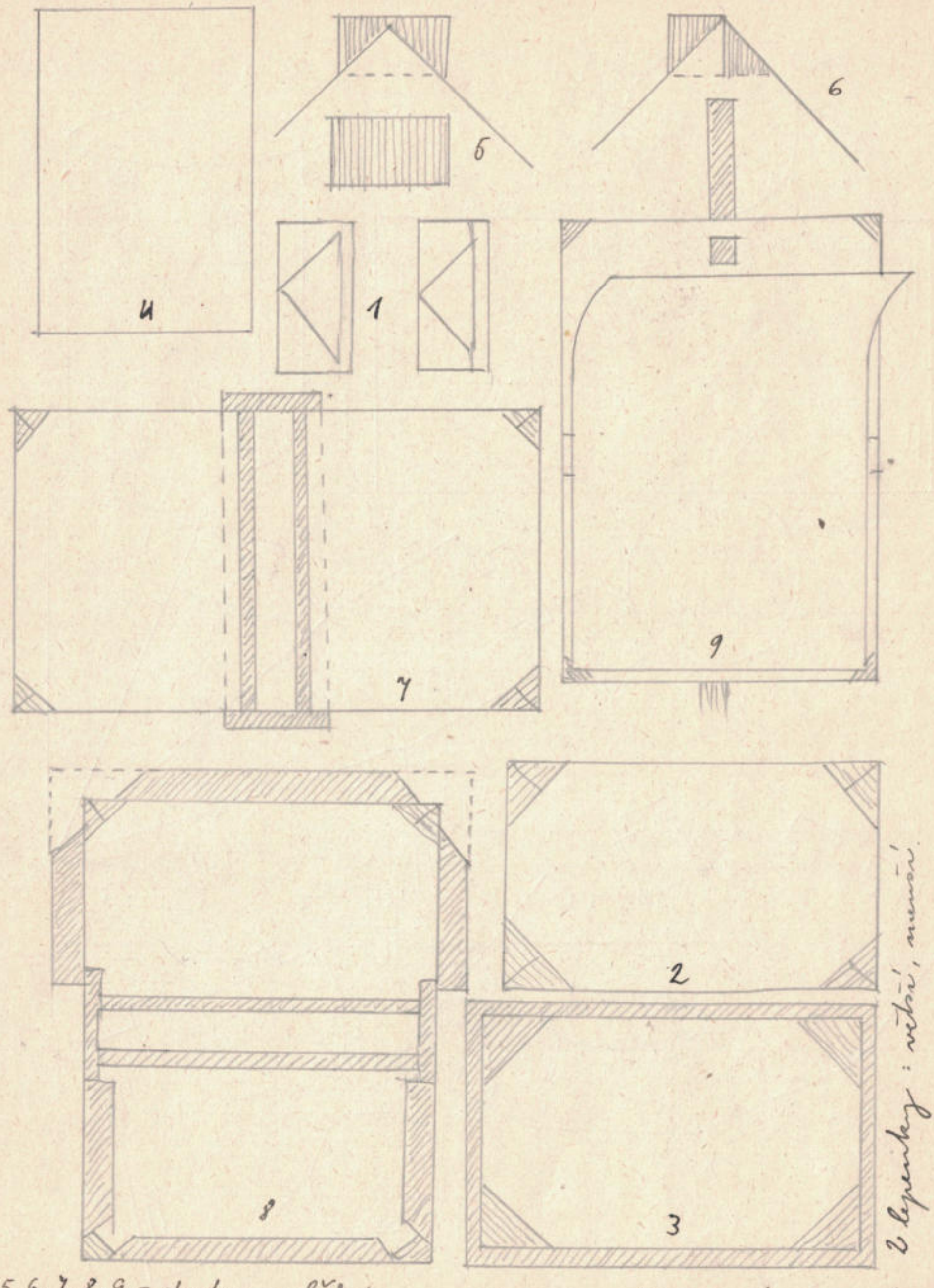

4, 5, 6, 7, 8, 9 – desky se hřbetem. 1, 2, 3 = podložka ku psaní.

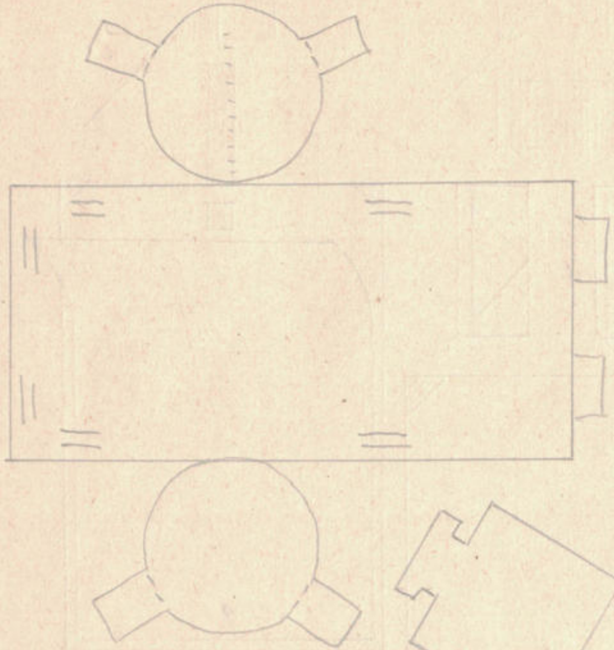

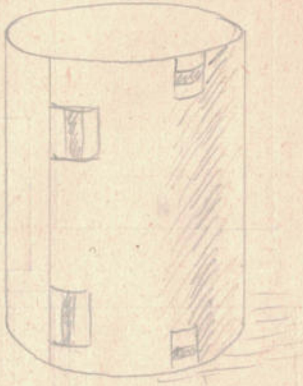

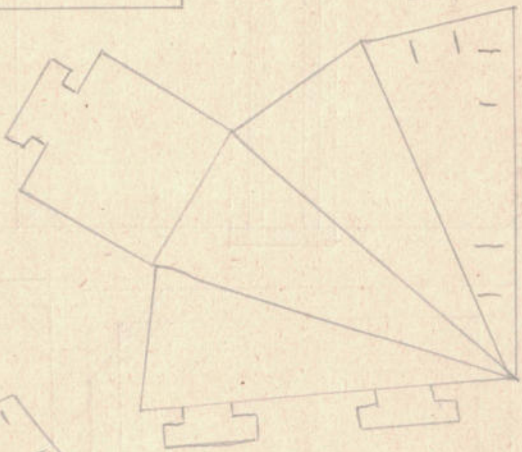

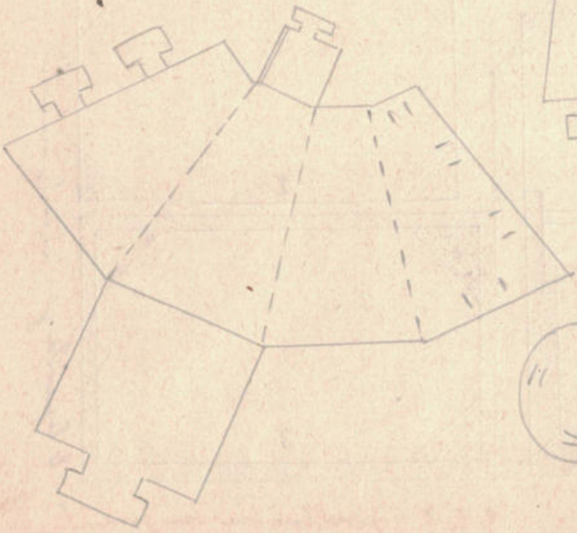

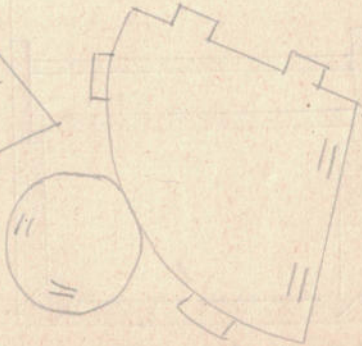

Krabičky.

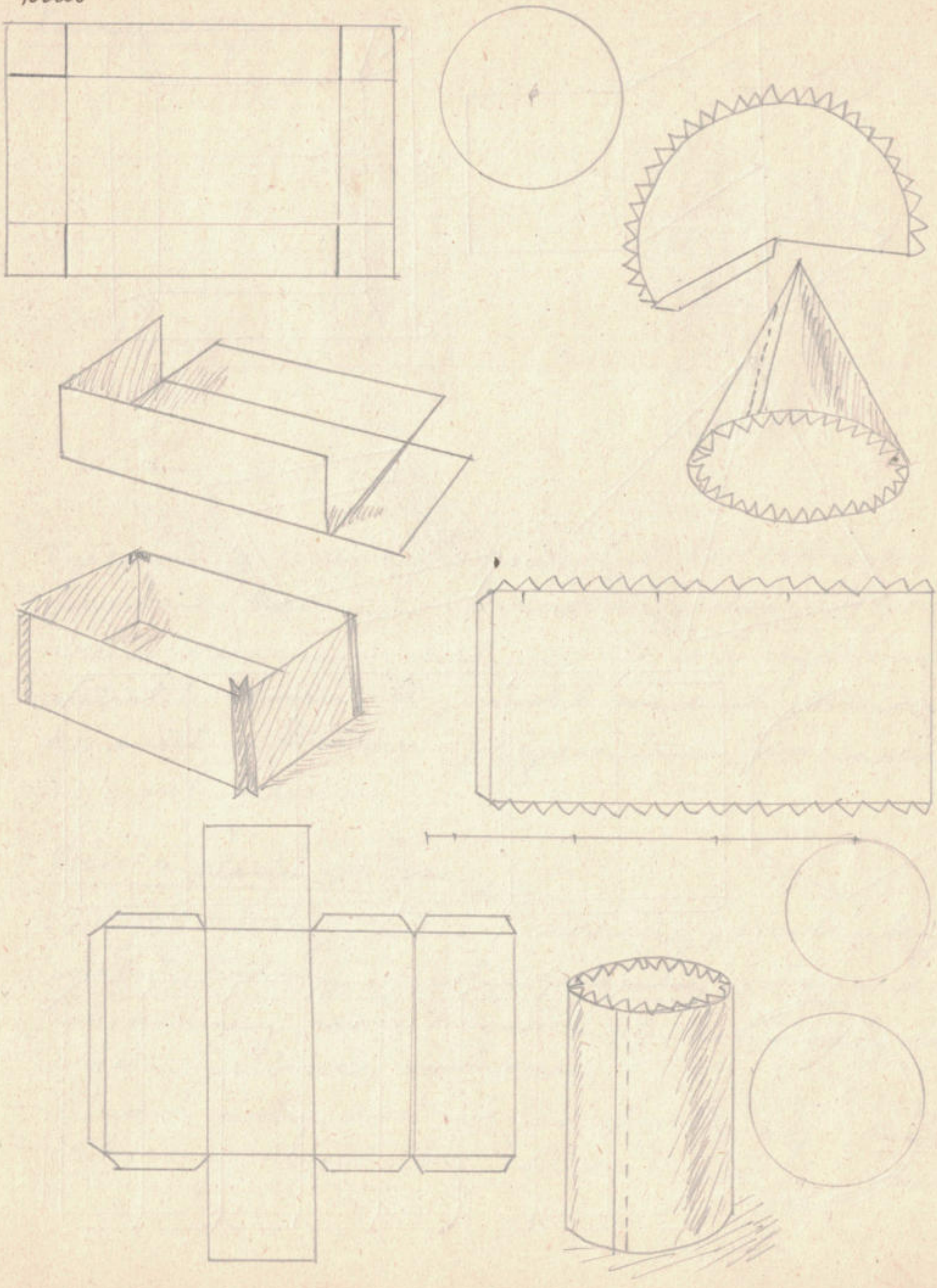

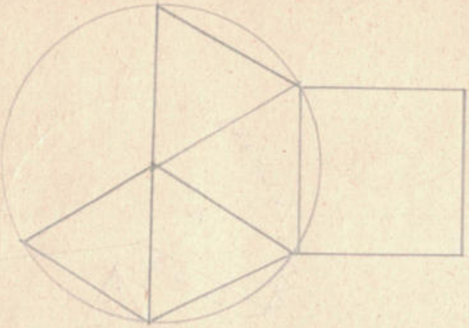
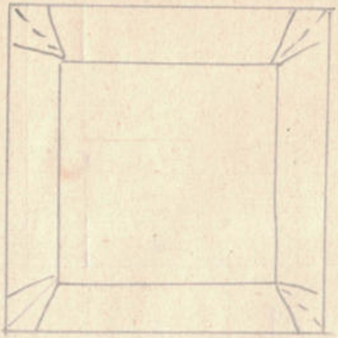
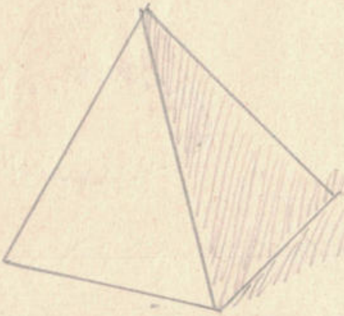
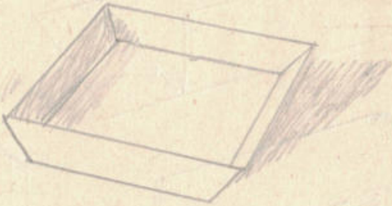
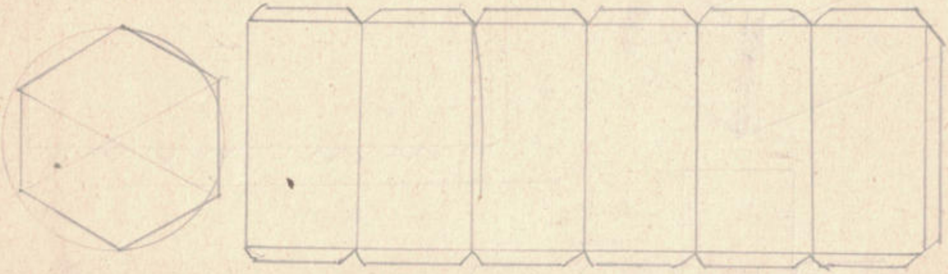
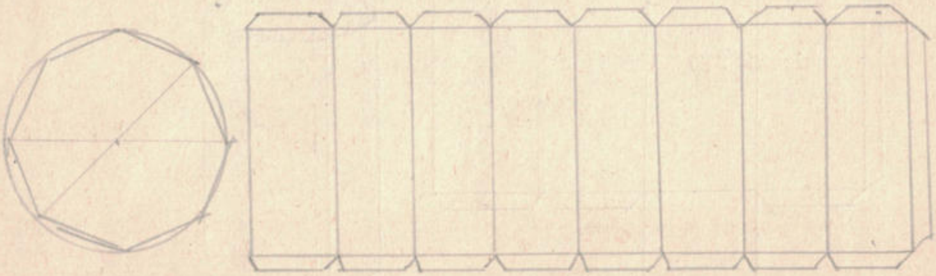

Lampiony.

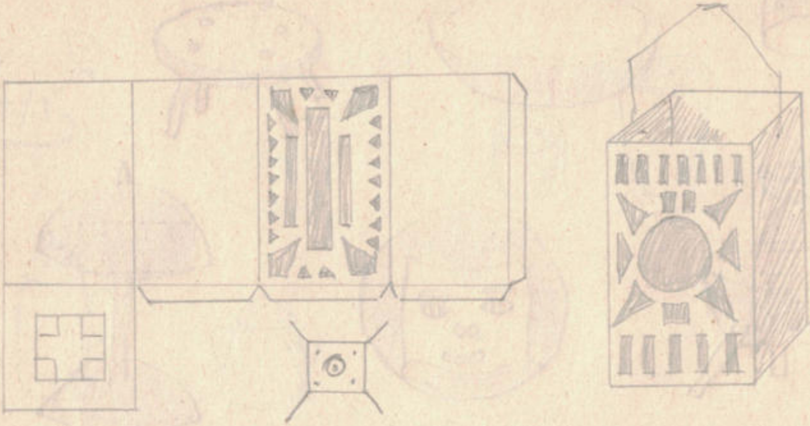

Vyřezáno z lepenky, podlepeno hedvábným papírem barevným. Držadla z drátu /prostrčen stěnami a zahnut. Ve dně vyřežeme několik otvorů, aby mohl vzduch proudit ke světlu. Drátkem připevníme jednoduchý svícínek ke dnu.

Práce z plodů přírody.

Sbírejte: šišky, kůru, větvičky, skořápky ořechů, žaludy, mech, duběnky, různá dřívka.
Dále kaštany, duše bezové a slunečnicové, fazole, hrách, peříčka, makovice.
Prázdné cívky, krabičky od zápalek a j., drátky, hřebíčky, odstřižky látek, knoflíky, vlnky.

z kaštanů:

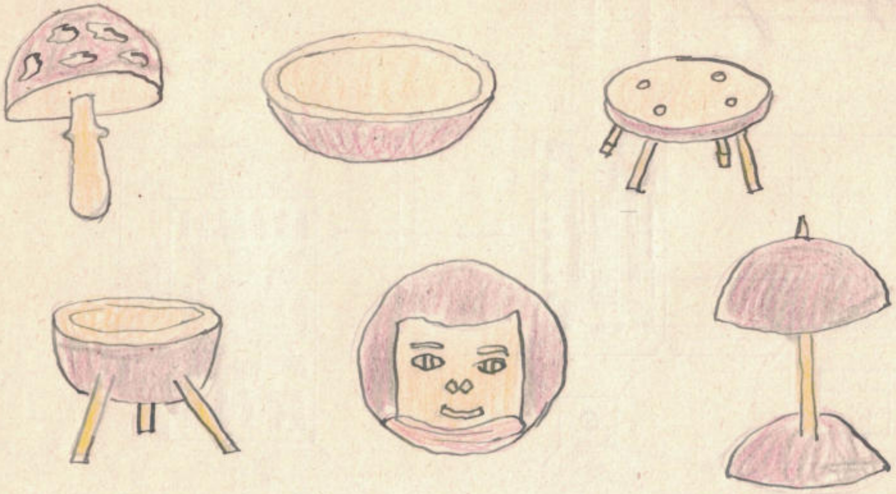

z ~~hrachu~~ fazolí:

namočit před prací, aby změkly a snáze se propichovaly. Spojujeme drátkem nebo nitkou. Možno navlíci šatky a na hlavu přilepit kousek vaty jako vlasy.

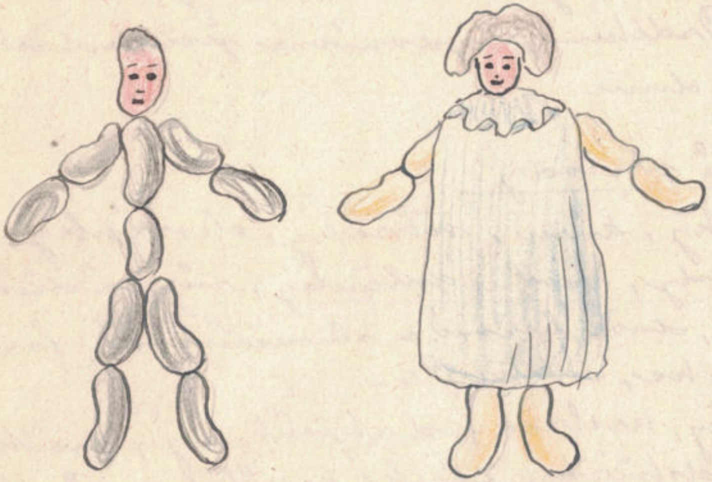

Z žaludů:

Z kůry: břízy, borovice, dubu.
Jednotlivé části obšijeme tenkými hřebíčky,
nebo slepujeme hustým klihem.
Možno také sešívati lýkem (dírky do kůry)

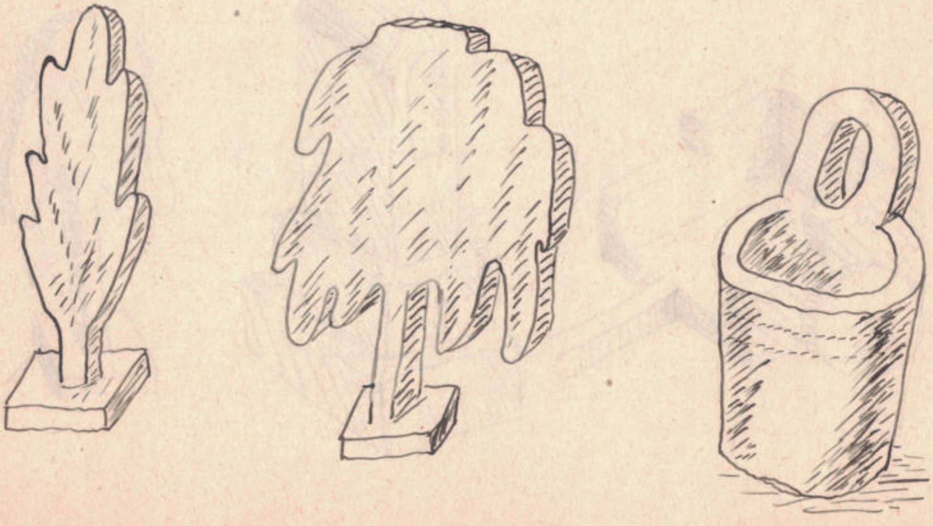

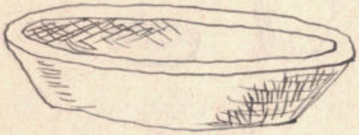

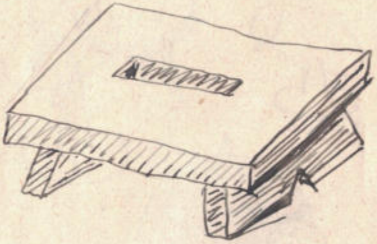
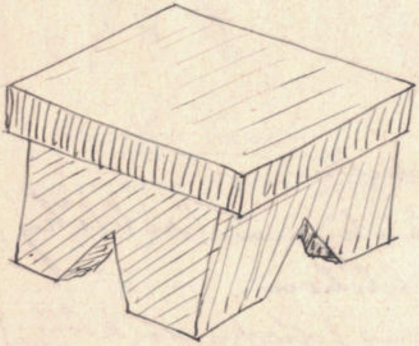
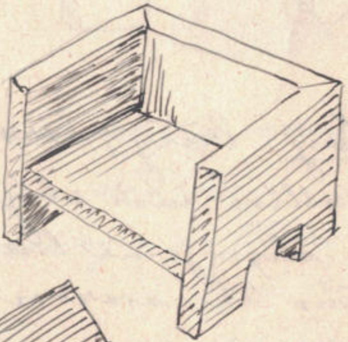
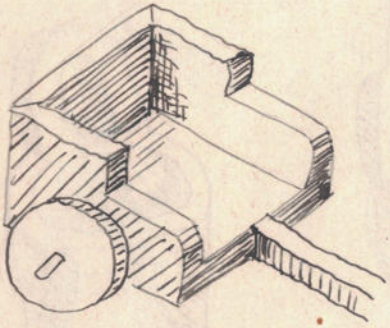

Z krabiček od sirek: vozíček,

kupecký krám:
krabičky slepujeme, zásuvky opatříme knoflíčky z korálků nebo držadly z drátků.

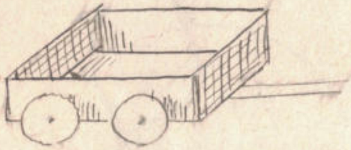

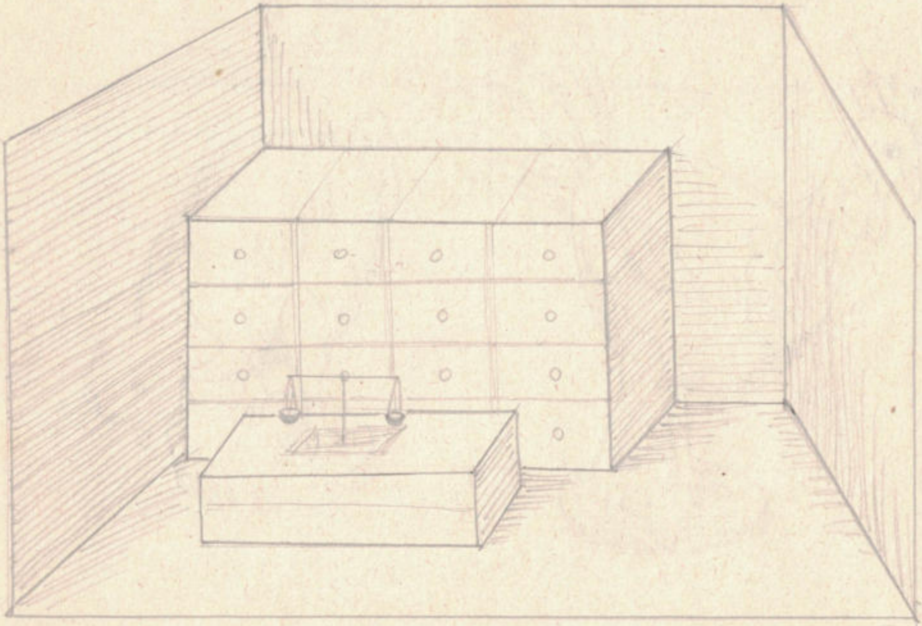

Vyfouklé vajíčka.

Papírové části figurek děláme dvojité, na jednom konci slepíme, druhými přilepíme k vajíčku

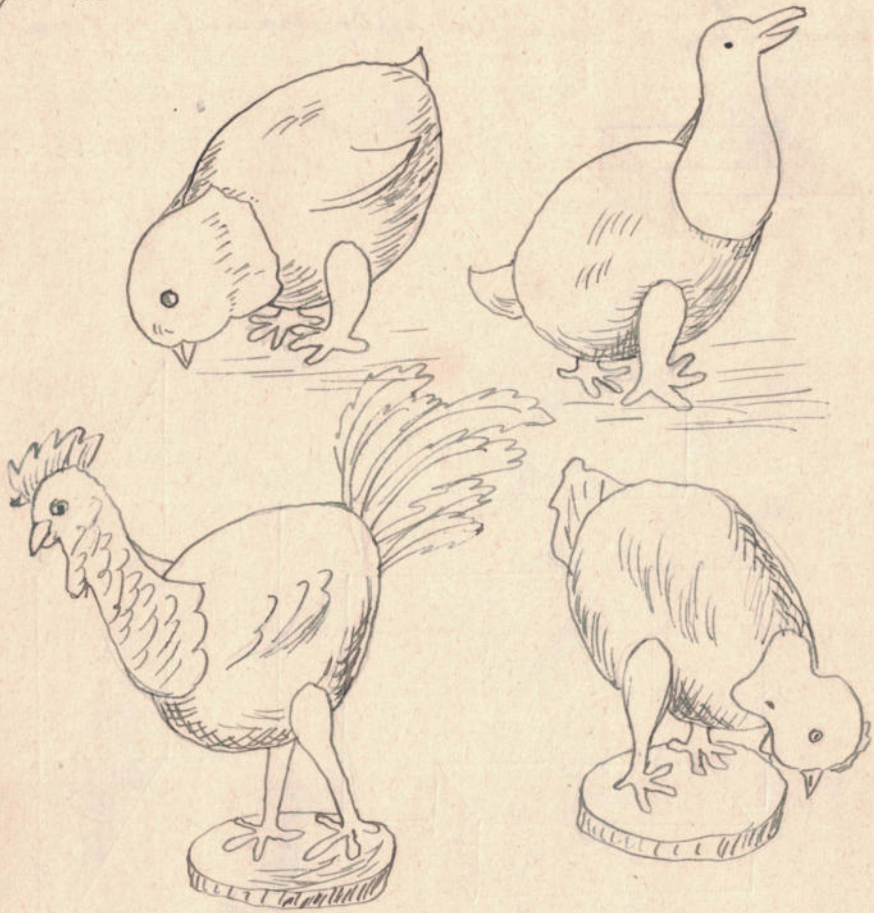

Slaměné rohožky na primitivním stavu.

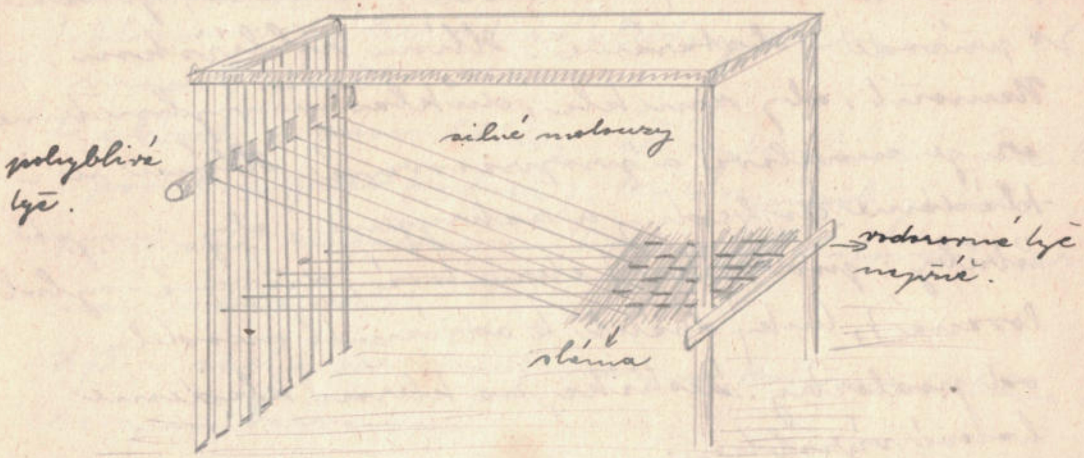

Do země zatlučeme 4 koly, aby vyčnívaly nad zemí 1·5 m, nahoře spojíme 4 tyčemi.

Modelování:

Hlínu u hrnčíře, kamnáře, sochaře, jinak v přírodě - obstaráme. Hlínu cihlářskou. Namočit, aby změkla, důkladně vyhněteme, až je mazlavé a propracované. Hlínu u-kládáme do bedny a zakryjeme, aby nevyschla. Potřeby: podložka (aluminiová, dřevěná-vyhoblovaná), tenký drátek k odříznutí modelu od podložky. Deštička, na kterou klademe hotové výrobky.

Hlína je správně připravena, když váleček 1dm dlouhý a silný jako malík při ohnutí nepukne. Láme-li se, přidáme vody a prohněteme. Je-li příliš mazlavá, vyhněteme. Nástroje modelářské si uděláme nožem z tvrdého dřeva: nože, hladítka, kroužky. Nejdůležitějším nástrojem jsou naše prsty.

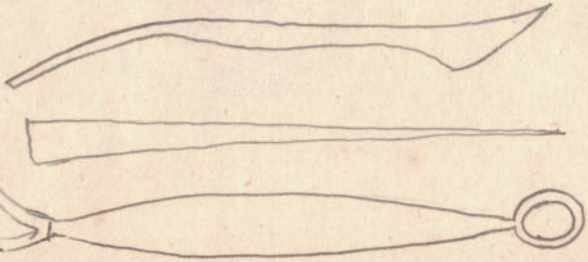

Při práci zaměstnávat obě ruce.

<u>Postupy dvojí:</u>

1. hlínu nanášeti od základny do výše a tak model stavěti.
2. ubírati z kusu hlíny, až vytvoříme model (podobně jako sochař). Tento způsob je těžší, poněvadž musíme míti v mysli hotovou a přesnou představu.

Úplně suché předměty možno kolorovati hlinkovými barvami.

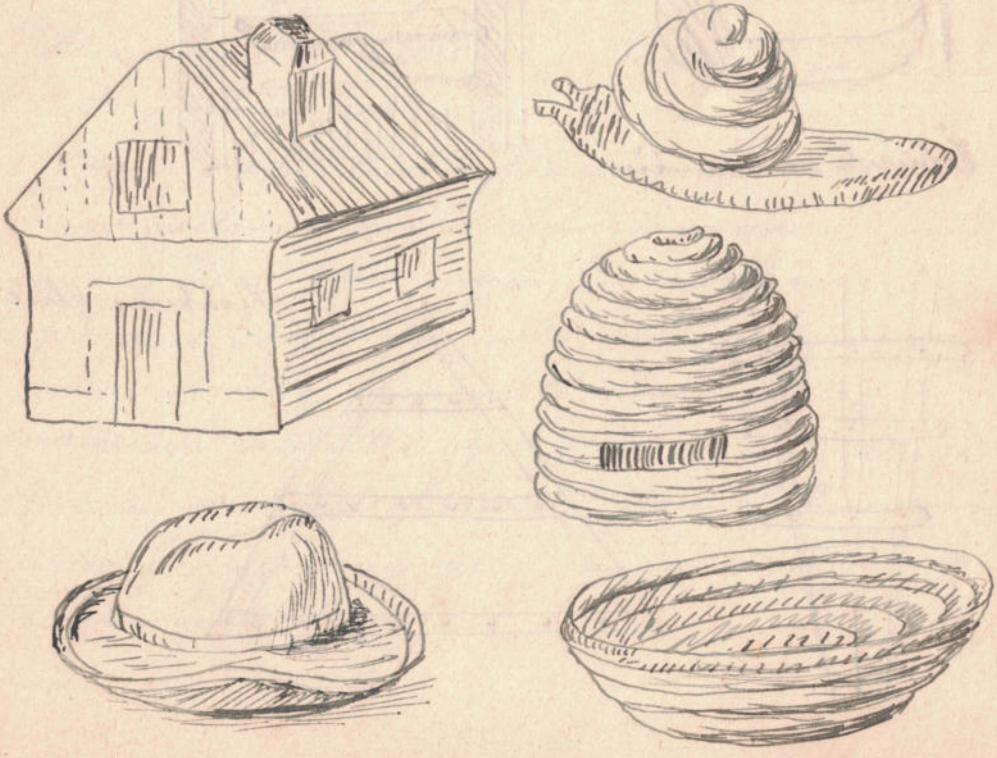

Ze dřeva : z laťka.

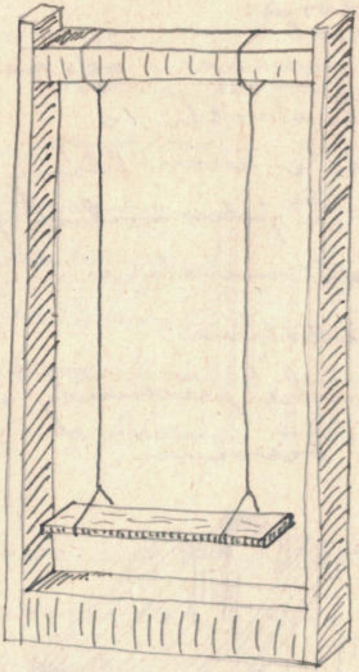

Žebříček do květináče.

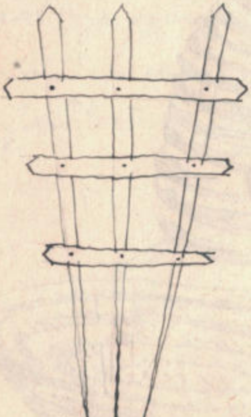

Věšák na klíče.

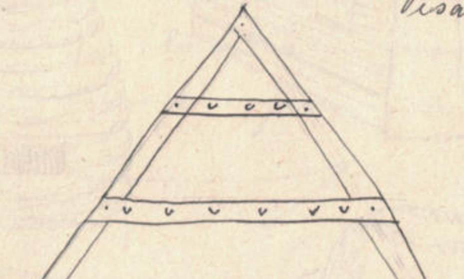

Správné zacházení s nástroji.

Spojování latěk: sbíjíme (místa spojů naklížíme), sešroubujeme

Zahýbání hřebíků: hřebík rovně zahneme, podložíme silnějším hřebíkem, špici zahneme a vrazíme do latky.

Pozor na správné držení kladívka

Hlazení latěk: hoblíkem, skelným papírem (nebo plochým pilníkem)

Moření: předmět vyhladíme, navlhčíme a po uschnutí opět skelným papírem vyhladíme. Těsně před mořením navlhčíme předmět buď líhem nebo vodou, aby se pory dřeva otevřely a mořidlo lépe vniklo. Po uschnutí mořidla opět předmět vyhladíme. Mořený předmět chráníme před vlhkem nátěrem fermežovým nebo můžeme přelakovati šelakovým lakem.

Práce z vrbových prutů.

Jednoročních prutů můžeme užíti neloupaných. Starší pruty řežeme v době mízy a hned loupeme, necháme zavadnouti a uschováme.
Před upotřebením pruty namočíme na půl hodiny do studené vody.

Kulatý košíček.

Uděláme dva kroužky stejné velikosti: vlhký prut přetáhneme přes hranu stolu, tak jej snáze stočíme do kroužku (nebo mokrý prut natlučeme na prkénko s narýsovanou kružnicí, necháme zavadnout a konce sbijeme).
Kroužky vsuneme v pravém úhlu do sebe a hřebíčky sbijeme.

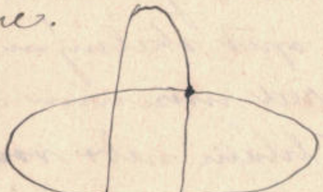

Začneme v místě, kde jsou oba kroužky spolu sbity. Když jsme takto několikráte okřížené kroužky ovinuly, zastrčíme do tohoto pletiva zahnuté pruty, jež budou tvořiti kostru koše-

ku a pokračujeme v pletení. Dochází-li proužek, přiložíme k němu nový (pruty rozřezány na proužky) a pleteme asi přes 3 žebříčka společně oběma. Pleteme do polovice koše, druhou začneme v místech (opět, kde jsou spojeny kroužky

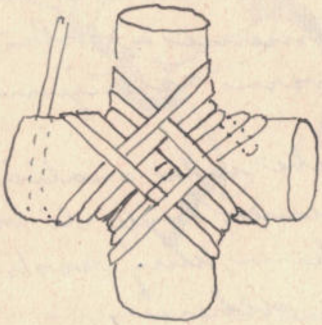

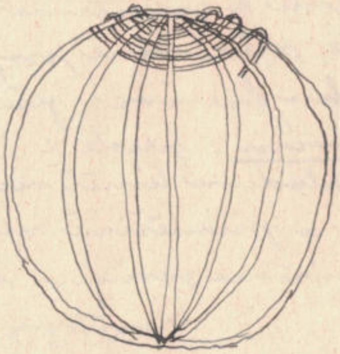

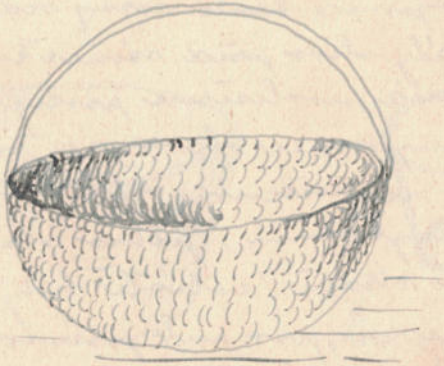

Práce z lýka.

Kostru předmětů děláme: z lepenky, rákosu nebo vrbového proutí, z hůlek.

Lýko před prací namočíme na několik minut do studené vody, nesmíme přesáhnouti. Pracujeme lýkem téměř suchým.

Barviti můžeme lýko stolařskými mořidly: namočíme a provaříme několik min. v mydlinové vodě, důkladně propláchneme a položíme do roztoku barviva, jež do varu zahřejeme.

Ovinování: prosté:

lýko klademe těsně vedle sebe nebo maličko překládáme a přiměřeně utahujeme. Dojde-li vlákno nadvážeme pevným uzlíkem, který zastrčíme.

křížkovacím stehem,

ovinování s uzlíky na obou stranách:

dva kusy lýka spojíme, konec černý vedeme vpravo za rámečkem, bílý vlevo před rámečkem. Utvoří se dvě smyčky, jimiž provlečeme protější vlákna. Nyní vedeme černý konec vlevo za rámečkem, bílý vpravo před rámečkem, opět provlečeme konce příslušnými smyčkami. Jedno vlákno je neustále na stejné straně (zvláště když chceme míti pro líc barevné, pro rub přírodní lýko).
Při ukončení svážeme oba konce pevným uzlíkem.

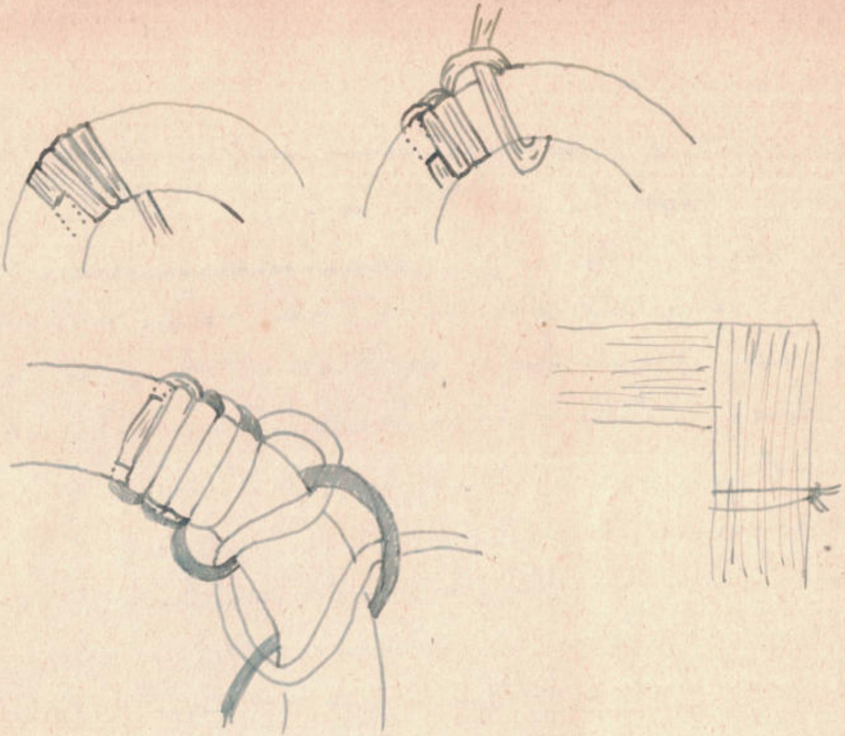

Rohy: nakládáme lepenku a široké lýko (kousky) nalepíme, převážeme. Pak omotáváme normálním způsobem, rohy vynecháváme – viz jinam.

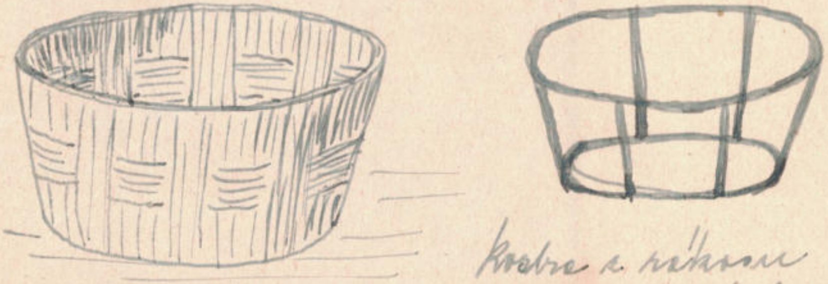

Koše z rákosu dno z tenké destičky.

Práce se sklem.

Řezání láhve: silnější drát stočíme do kruhu jako je obvod láhve, aby dobře na láhev přiléhal. drát rozžhavíme a navlečeme na láhev v místě, kde ji chceme rozděliti (na vázu a nálevku) tak, aby se dokola zahřála. Pak ponoříme do vody, láhev v zahřátém místě pukne.

Ostré hrany zarovnáme pilníkem, který navlhčujeme terpentýnovým olejem. Ostré hrany také zaoblíme, zahříváme-li je několik minut v plameni lihového kahanu.

Skleněné trubice dělíme takto: ~~pa~~ kolem trubice uděláme hranou pilníku rýhu a trubici v prstech přelomíme.

Ohýbání na lihovém kahanu, podobně protahování ve špici.

Prosinec.

Nábytek pro loutkové divadlo, pro panenku; stolek, židle, postel, pohovku a pod.
Práce pro jednoho žáka, skupinu – dělba práce.
Štípání, řezání, hlazení, spojování, lepení dřeva. Barvení dřeva.
(Kreslíř VII. – č. 1.)

Pracováno ze sloupečků o straně asi 5 x 5: krychlí i hranolů, a destiček d = asi 8 cm.
Hlazeno skel. papírem, sbíjeno a klíženo.
Barveno barvami.
Úprava bytu: účelnost nábytku, jednoduchost.